

Kto sa dá opäť klamať „Bielymi prilbami“?

13. dôchodok „hotová vec“ ak...

Poznáte Janka Bulíka?

Naša anketa

Ako si vysvetľujete slová prezidenta Ukrajiny V. Zelenského, že začiatok 2. sv. vojny a holokaust spôsobili „sprisahanie totalitných režimov“? A že štáty sveta „nemajú mlčať, ako to bolo v roku 1939“? Kto má teda pravdu, keď Izrael a Rusko hovoria niečo iné?

A prečo nemáme mlčať len o roku 1939? Lebo objektívny Slovák a Čech nechce mlčať ani o Mníchovskej zrade v roku 1938, ani o vyčiňaní ukrajinských banderovcov u nás celé tri roky po skončení 2. sv. vojny...!

Ján Kašica, tajomník ObIV SZPB, Zvolen: – Trend prekrúcania dejín 2. sv. vojny sa netýka len Ukrajiny, Poľska, ale viacerých štátov. Ide o cieľný proces na očiernenie Červenej armády a jej hlavného veliteľa J. V. Stalina. Proces bol naštartovaný hneď po skončení 2. sv. vojny a cieľne sa stupňuje. Pohrobkovia fašizmu sa nevedia zmieriť s jej výsledkom. Preto intenzívne znehodnocujú víťazstvo Červenej armády a boli by radi, keby sa im podarilo urobiť zo Sovietskeho zväzu toho, kto vyvolal 2. sv. vojnu.

Našťastie sú tu archívne dokumenty, ktoré jasne hovoria, ako to všetko bolo, kto bol agresor a kto mu umožnil, aby mohla byť vojna rozpútaná. Preto verím, že aj tento nastolený trend revízie dejín sa skončí a pravda zvíťazí.

Karol Uhrík, predseda ZO SZPB, Brusno: – Je mi úprimne ľúto V. Zelenského. Ako najvyšší predstaviteľ Ukrajiny nepozná históriu. Či je to z nevedomosti alebo zámerne, na to nech si každý odpovie sám.

Všetky demokratické sily sveta sa dnes, a nie bezdôvodne, obávajú, že v tomto prípade sa história zopakuje. Keď to ukrajinské nacionalistické sily pochopia, môže byť neskoro. Som presvedčený, že väčšina Ukrajincov tento názor V. Zelenského nezdieľa.

Jozef Petráš, predseda ObIV SZPB, Trnava: – Západný „slobodný“ svet sa dostal do neriešiteľnej krízy. Hľadajú spôsob, ako oblnúť ľudí, ktorým ich vládnutie už lezie na nervy a protestujú proti zotročovaniu.

Napríklad u nás sa k obdobiu socializmu najviac vyjadrujú mladí, ktorí sa narodili po roku 1989. Tak isto je to s rozpútaním 2. sv. vojny, s oslobodzovaním Európy, Slovenska, koncentračných táborov, zverstvami banderovcov atď.

Môj nebhý otec spomínal na účasť v SNP, hrôzy fašizmu a pobyt v zajateckom tábore, kde prasatám kradli z hranta žrádlo, aby prežili. Zo zajatia sa vrátil v auguste 1945 a vážil 46 kíl.

(Pokračovanie na str. 3)

Perlička

Médiá o SR klamú

Nedávno sa v tlači objavili údaje, koľko litrov 95-oktánového benzínu si môžu kúpiť občania jednotlivých štátov z jednej výplaty.

Najviac benzínu si za mesačnú mzdu vraj môžu kúpiť Luxemburčania (2 800 litrov). Druhí majú byť Nóri (2 200). Do päťce vchádzajú Rakúšania, Íri a Briti (všetci po vyše 1 900 litrov).

Na opačnom konci, a teda najmenej 95-oktánového benzínu si vraj v Európe môžu kúpiť Ukrajinci (311 litrov). Medzi „benzínových“ outsiderov médiá zaradili aj Bulharov, Lotyšov, Bielorusov, Litvanov, ale aj Slovákov!!! Všetci si zo svojej výplaty údajne nemôžu kúpiť viac ako 580 litrov benzínu.

Objektívne údaje o nás by však mali uvádzať približne 800 litrov (k 2. 2. 2020). Takže neverme všetkému čo mainstream píše! –r–

BOJOVNÍK

DVOJTÝŽDENNÍK ANTIFAŠISTOV

Ročník LXV 19. 2. 2020 Cena 0,70 € (0,44 € pre predplatiteľov)

4

Pokračujeme v myšlienkach, ktoré boli založené pred 75 rokmi

Dňa 11. februára privítal predseda SZPB Pavol Sečkář v sídle Zväzu predstaviteľov ozbrojených síl SR na čele s Náčelníkom GŠ OS SR generálom Danielom Zmekom.

„Som veľmi rád, že sa nám podarilo zísť, aby sme mohli oceniť tých, ktorí majú najväčší podiel na vzájomnej spolupráci, na prípravách a priebehu osláv, spojených s protifašistickým odbojom v 2. sv. vojne,“ povedal P. Sečkář a poďakoval sa za účasť ozbrojených síl na podujatiach, ktoré organizuje Slovenský zväz protifašistických bojovníkov. „Mnohé z nich sú aj na prospech ozbrojených síl SR,“ zdôraznil.

Osobitne však vyzdvihol organizátorov a aktérov vojenskej prehliadky počas ústredných osláv 75. výročia SNP v B. Bystrici.

SZPB a ozbrojené sily si touto spoluprácou zabezpečili mohutnú účasť verejnosti, čím „sa nepísaná odpoveď dostala aj tým, ktorí neuznávajú výsledky SNP, ktorí neuznávajú holokaust, ktorí neuznávajú novodobú históriu Slovenska,“ uviedol predseda SZPB.

Daniel Zmeko po vyznamenaní zasluhujúcich členov SZPB a príslušníkov Ozbrojených síl SR zdôraznil, že „SZPB a Ozbrojené sily SR majú spoločnú jednu veľmi podstatnú črtu. Sú postavené na historických základoch, ktoré si všetci cítime. A s nami stovky a tisíce členov jednej i druhej organizácie. To je odkaz hrdinov, ktorí vybojovali slobodu pre túto krajinu a ktorý musíme ďalej rozvíjať a pokračovať v myšlienkach, ktoré oni založili so zbraňou v ruke pred 75 rokmi“.

(Pokračovanie na str. 3)

Vrchný veliteľ Ruska svojim vojnovým veteránom

Prezident V. Putin podpísal výnos o jednorazovom ocenení vojnových veteránov pri príležitosti 75. výročia víťazstva vo Veľkej vlasteneckej vojne.

V apríli až máji dostanú veteráni štyroch kategórií, ktorí majú trvalé bydlisko v Rusku, Lotyšsku, Litve a Estónsku po 75 tisíc rubľov (čo je necelých 1 100 eur). Ide o invalidov a veteránov VVV; o bývalých neploletých väzňov koncentračných táborov a ďalších miest núteného pobytu, ktoré zriadili fašisti a ich spojenci; o vdovy a vdovcov po

vojakoch, ktorí padli počas vojny s Fínskom, vo VVV a vo vojne s Japonskom; o vdovy a vdovcov po zomretých invalidoch VVV a účastníkoch VVV.

Správa na webe Kremľa spresňuje, že bývalí plnoletí väzni nacistických koncentračných táborov, väznic a get dostanú po 50 tisíc rubľov (vyše 700 eur).

Rusko takýmto každoročným ocenením ukazuje súčasnej generácii, ako si dnešná a aj jeho ďalšie generácie budú vážiť ľudí, ktorí bojovali a budú bojovať za jeho slobodu. –r–

Churchillov návrh na rozdelenie Európy

Bývalý britský premiér Winston Churchill navrhol v roku 1944 Josifovi Stalinovi rozdelenie Balkánu a časti juhovýchodnej Európy na zóny sovietskeho a západného vplyvu. Na jar má byť k tomu ako dôkaz predstavený dokument, oznámil predseda Ruskej historickej spoločnosti a riaditeľ Služby zahraničnej rozvedky RF Sergej Naryškin.

„V apríli bude vo výstavnej sále federálnych archívov otvorená výstava „Stalin, Roosevelt, Churchill“, ktorá po prvýkrát predstaví originál dohody o percentách.

V októbri 1944 Churchill navrhol Stalinovi rozdeliť Balkán a časť juhovýchodnej Európy na zóny sovietskeho a západného vplyvu. Svoje návrhy napísal na papier, ktorý

ukázal členom sovietskej delegácie,“ povedal Naryškin na tlačovej konferencii MIA „Rossia segodnja“.

Dodal k tomu, že v Juhoslávii sa Sovietskemu zväzu odvodzovalo 50 % vplyvu, v Bulharsku, ktoré úplne oslobodili sovietske vojská 75 %. „Taká je trufalosť a cynizmus britskej diplomacie,“ poznamenal Naryškin. –r–

Na zamyslenie:

Byť nažive, to je tá najvzácnejšia vec na svete. Väčšina ľudí totiž len existuje.

Oscar Wilde

ISSN 03223-2018

9 770323 201002

04

Je možná obmedzená jadrová vojna?

Ako Moskva reaguje na nasadenie nových atómových hlavíc W76-2 v amerických ponorkách? Námetník ruského ministra zahraničných vecí Sergej Riabkov tvrdí, že Washington sa domnieva, že obmedzená atómová vojna je možná.

„Reagujeme na to s vážnymi obavami nie preto, že vidíme ohrozenie bezpečnosti našej krajiny, keďže tá je spoľahlivo zaistená... ale z hľadiska doktrín a konceptov, ktoré Američania používajú v jadrovej oblasti. To je veľmi znepokojivé,“ povedal Riabkov.

„Bojové hlavice s nižšou silou (cca 5 KT), ktoré boli nainštalované

vané v amerických strategických prostriedkoch, naznačujú, že americké špekulácie, že by bolo možné použiť takéto zbrane v hypotetickom konflikte, už nadobudli materiálnu podobu. Je to dôkaz, že Spojené štáty znižujú jadrový prah a domnievajú sa, že bude možné viesť jadrovú vojnu a vyhrať takúto vojnu,“ dodal Riabkov.

Pentagón ubezpečil, že nová zbraň zvýši bezpečnosť USA a zníži pravdepodobnosť jadroveho konfliktu. Kritici z radov Demokratickej strany naopak tvrdia, že ide o „nebezpečenstvo, ktoré zvýši pravdepodobnosť konfliktu“.

Pravda.sk, 5. 2. 2020 (krátené)

Biele prilby opäť nakrútili provokačné video

Zinscenované video o použití chemických zbraní sýrskymi jednotkami bolo nakrútené v Idlibe. Uviedlo to ruské Centrum na zmierenie znepriatelených strán.

Informovalo, že má správy z nezávislých zdrojov o streľbe v meste Zerbi. Video zachytáva „následky“ bombového útoku neznámou „chemickou municiou“. No a tento útok malo viesť sýrske letectvo.

Na záberoch zachytených v hustom žltom dyme sú zaznamenané údajné ľudské obeť „so známami otravy“. Dňa 5. februára HSP a ruské médiá uvádzali, že „v súčasnej dobe je video pripravované na šírenie cez sociálne siete, aby sa ďalej šírilo v západných a arabských médiách“.

Provokátorske Biele prilby si stále nedajú pokoj, hoci ich produkčné klamstvo bolo odhalené aj na pôde OSN.

- r -

EÚ si priznala chyby v riešení kosovskej otázky

Vysoký predstaviteľ EÚ pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku Josep Borrel vyhlásil, že EÚ „nie dobre si vykonávala svoju prácu“ v otázke kosovského urovnania.

Podľa srbského listu Blic, zdroj ktorého bol

blízko k priebehu rozhovorov Borrela so srbským prezidentom Alexandrom Vučićom (31. 1. a 1. 2. 2020), „Borrel vyhlásil, že EÚ si očividne až doteraz nedobre vykonávala svoju prácu, pretože na Balkáne sú všetci nespokojní,“ píše TASS.

- r -

O úlohe Turecka pri formovaní Džabhat an-Nusráh

Povstaleckí bojovníci, ktorí sa dostali do zajatia sýrskych vojakov v okolí Aleppa, hovoria o úlohe Turecka pri formovaní teroristickej organizácie Džabhat an-Nusráh (po slovensky Front podpory pre ľud Levanty) v Sýrii.

Ide o dvoch zajatcov, obaja pochádzajú zo Sýrie. Mahmud al Nadžim (volačka Abu Abdaláh) je z dedinky Tybni.

Spočiatku vraj bol u nich sformovaný oddiel „Sýrskej slobodnej armády“ – čo je svetská opozícia. Neskôr, keď sa v ich kraji zjavili oddiely Džabhat an-Nusráh, rozpútali sa zrážky medzi svetskou a radikálnou opozíciou.

Al Nadžim sa teda rozhodol utiecť s rodinou do Turecka, kde ho zadržala polícia, ktorá ho vraj

prinútila vstúpiť medzi teroristov. „Povedali nám, že ak nebudeme pracovať na nich a bojovať na strane Džabhat an-Nusráh, tak mi zabijú alebo zatknú celú rodinu... Dali mi plat 100 dolárov,“ povedal zajatec pri vypočúvaní.

Turci príbuzných al-Nadžima poslali do utečeneckého tábora, kde ich „držia ako rukojemníkov“. „Povedali mi, že dovtedy, kým budem spolupracovať s Džabhat an-Nusráh, dovtedy je moja rodina v bezpečí.

On sám sa stal guľometčikom a prišlo mu bojovať po celej Sýrii. Na otázku, prečo povstanci obstreľujú Aleppo, povedal: „Náš veliteľ hovoril, že to spôsobí nenávisť civilistov voči sýrskym a ruským vojakom.“

Druhý zajatec – Husajn Abdul Aziz z mesta Dejr Hafer sa zdôveril, že jeho rodina nemala peniaze na jedlo. No a keďže oddiel verboval mužov a hneď im vydával peniaze, tak sa k nim pridali. Tiež bojoval v rôznych skupinách a o ich zložení uviedol, že sú v nich bojovníci z Pakistanu i Afganistanu.

Podľa vz.ru, 4. 2. 2020

Pre NATO je Rusko bezpečnostnou výzvou, SR zastáva rovnakú pozíciu

Uviedla to prezidentka SR Zuzana Čaputová v reakcii na novinarsku otázku o bezpečnostnej stratégii a postoji SR voči Rusku po Veliteľskom zhromaždení Generálneho štábu Ozbrojených síl

SR. Minister obrany Peter Gajdoš zdôraznil, že OS SR musia byť pripravené na akéhokoľvek nepriateľa, ktorý by mohol ohroziť bezpečnosť SR.

Prezidentka pripomenula aj slo-

venské záväzky zvýšiť výdavky voči Severoatlantickej aliancii, ktoré majú dosiahnuť v roku 2024 úroveň dvoch percent HDP, či modernizačné projekty. Podľa nej musia byť investované peniaze nielen do techniky, ale aj do podmienok pre vojakov.

Pravda.sk, 30. 1. 2020 (výňatok)

Prekážka na víťazstvo „vo vojne s Ruskom“

Rieky sú prirodzenou prekážkou na víťazstvo „vo vojne s Ruskom“, píše americký internetový list Breaking Defense.

Uvádza, že v prípade vojenského konfliktu USA s Ruskom budú boje prebiehať vo východnej Európe – na rozsiahlej rovine, po ktorej tečie množstvo riek. Jedna z nich, Visla, tečie cez celé Poľsko z juhu na sever, preto na vyslanie podpory alebo na prípad ústupu vojsk NATO bude treba využiť mos-

ty, ktoré len výnimočne majú nosnosť vyše 55 ton.

Breaking Defense preto uvádza, že vyše 60 tonového tanku M1 Abrams a jeho NATO „pobratimom“ – britskému tanku Challenger II, nemeckému Leopard II, či dokonca francúzskemu Leclerc – bude ťažké využiť tieto mosty na najdôležitejších úsekoch. No a možnosti amerických ženíjných vojsk stavať prepravy pod nepriateľskou paľbou sú veľmi obmedzené.

- r -

Čo píšú iní

Walesa sa vysmial Poľsku ohľadom reparácií

Bývalý poľský prezident Lech Wałęsa v rozhovore so sobesednik.ru spochybnil nároky námestníka poľského ministra zahraničia Pawła Jablonského na reparácie od Ruska.

Jabłoński koncom januára v rozhovore s Radio Zet vyhlásil o „bezpodmienečnom“ práve krajiny na ruské reparácie za škody spôsobené za 2. sv. vojny. „Je to rovnaké, ako keby som začal požadovať, aby mi vrátili moju mladosť. To už ale pominulo. Máme ísť vpred, to je dôležité,“ myslí si Wałęsa.

Dôležitým krokom na ceste zlepšenia vzťahov medzi Ruskom a Poľskom sa podľa neho môže stať dialóg. „Situácia vo vzájomných vzťahoch Ruska a Poľska nie je jednoznačná. Ale keď ľudia medzi sebou hovoria, dajú sa prerokovať problémy a nájsť spôsoby ich prekonania.“

Poznamenal, že vzťahy medzi dvoma štátmi „sa dajú zlepšiť“. „Keď sa hádame, vyhrajú iba tretie sily. Z Varšavy bolo vždy bližšie do Moskvy ako do Washingtonu,“ povedal na záver.

Podľa HSP/Sputnik, 9. 2. 2020

Mimoriadne dôležitá správa

O pokuse preniesť zodpovednosť za holokaust na ZSSR

To, že V. Británia vystúpila z EÚ sa dotýka aj zostrenia historickej polemiky a voľného ponímania dejín 2. sv. vojny štátmi Európy, vyhlásil šéfredaktor časopisu „Rusko v globálnej politike“ a vedecký riaditeľ Medzinárodného diskusného klubu Valdaj Fjodor Lukianov.

Brexit podľa neho ohrozil jednotu štátov EÚ. Predstavitelia západnej Európy, v snahe nájsť dotykové body, rozhodli sa prijať verziu štátov východnej Európy, ktoré vstupom do EÚ ohlásili svoj „strach“ z Ruska. Pre európske štáty sa to stalo „nadmieru prijateľnou cenou za podporu celistvosti“.

„Na pozadí toho vzbĺkla ďalšia historická polemika. Ostrejšia, ako predchádzajúca, pretože od princípu „ZSSR má priamu zodpovednosť za rozpútanie 2. svetovej vojny“ sa začal plavný presun k princípu novej kvality, že „ZSSR má zodpovednosť za holokaust“. No a to je už morálny a aj politický predel, ktorý sa prakticky nedá prekonať,“ vyhlásil Lukianov.

Ruský vedec predpovedá negatívny vývoj udalostí. Má tým na mysli „vojny pamätí“, ktoré „spôsobia hlboké koncepčné rozhraničovanie medzi Ruskom a Európou“.

„Obrazy o minulosti sa stanú vzájomne sa vylučujúcimi. Cesta k vytvoreniu euroázijského konglomerátu bude zatvorená. EÚ tým nezíska jednotu na protiruskom základe, ale omnoho tvrdšiu nacionalistickú polarizáciu, pretože nové ponímanie bude všeobecne stimulovať práve takéto sily,“ uviedol politológ a dodal, že toto môže v budúcnosti vyprovokovať „konflikty a zrážky v Európe i medzi Európou a Ruskom, aké si dnes nevieme ani len predstaviť“.

Podľa ria.ru, 7. 2. 2020

Rusi odtajnili 11,5 tisíc dokumentov

Hlavný archív RF v ostatných rokoch odtajnil vyše 11,5 tisíc dokumentov o Veľkej vlasteneckej vojne. Všetky sa dajú vidieť v elektronickej forme i na výstavách.

Spomedzi nich je vyše 4300 dokumentov, ktoré sa týkajú činnosti Moskovského oblastného a mestského výboru KSSZ i štábu partizánskeho hnutia Moskovskej oblasti.

Podľa ria.ru, 5. 2. 2020

O „zmeškanom“ oslobodení Varšavy a Auschwitzu

Veľvyslanec RF v Poľsku Sergej Andrejev skritizoval vyhlásenie Varšavy o tom, že sovietske vojská údajne zámerne zadržovali oslobodenie koncentračného tábora Auschwitz-Birkenau, a označil tieto slová za nezodpovedné špekulácie diletantov alebo ľudí, ktorí úmyselne falzifikujú dejiny.

Pripomenul, že za oslobodenie Poľska padlo vyše 600 tisíc sovietskych vojakov a dôstojníkov, avšak v súčasnom Poľsku stále odmietajú, že krajinu im oslobodzovali sovietski vojaci a preto im odmietajú prejavovať vojenské počty. „Zdá sa, že by chceli, aby našich vojakov padlo vtedy v tejto krajine ešte viac,“ dodal veľvyslanec.

Podľa vz.ru, 5. 2. 2020

V USA nazvali sovietske tanky KV „katastrofou“

Ťažké sovietske tanky KV-1 a KV-2 nedokázali zastaviť nemecké vojská v roku 1941, aj keď boli ťažšie ako akýkoľvek nemecký tank, píše americký časopis The National Interest a označuje tieto stroje za „katastrofu“.

(Pokračovanie na str. 4)

Vďaka bude vyjadrená v miliónoch

Vláda SR schválila, že na zabezpečenie podujatí, umeleckých realizácií a investičných akcií súvisiacich so 75. výročím Dňa víťazstva nad fašizmom bude zo štátneho rozpočtu vyčlenených 3 434 000 eur.

„Významné výročie ukončenia 2. sv. vojny bude rámcom pre spomienkové a vedecké aktivity, vznik nových audiovizuálnych diel či nové výstavne a vzdelávacie projekty. Zároveň bude príležitosťou na zveľadenie vojnových pamätníkov. Kľúčovým poslaním všetkých aktivít bude v konečnom dôsledku uctiť si pamiatku všetkých obetí 2. sv. vojny a opätovne odsúdiť nenávistnú ideológiu, ktorá sa snažila zničiť európsku civilizáciu,“ uviedla ministerka kultúry SR Ľubica Laššáková (Smer-SD).

Najväčšia suma (500 000 eur) z kapitálových výdavkov je určená na komplexnú obnovu vojenského cintorína príslušníkov 1. čs. armádneho zboru v ZSSR s pamätníkom Háj-Ni-

covô v L. Mikuláši, v meste sa 8. mája uskutočnia aj ústredné oslavy výročia.

Zrekonštruované majú byť aj ďalšie pamätne miesta. Na revitalizáciu národnej kultúrnej pamiatky masových hrobov príslušníkov Červenej armády v areáli Cintorína padlým vojakom sovietskej armády vo Zvolene je určených 200 000 eur. Prostriedky vo výške 150 000 eur vyčlenili na obnovu areálu pamätníka Jankov všok pri obci Uhrovec. Revitalizáciu čaká aj okolie pamätníka Štefana Osuského a Jána Papánka v Brezovej pod Bradlom, na tento účel vyčlenili 78 000 eur. Po 50 000 eur pôjde na obnovu areálu pamätníka na vrchu Javorina v katastri obce Strážňav, rovnako na opravu vyhlad-

kovej veže i schodiska pamätníka na Dukle a tiež na obnovu areálu a pietnych miest Pamätníka obetí fašizmu v banskobystrickej Kremničke. Ďalšie prostriedky vo výške 15 000 eur pomôžu opraviť pamätník generála Ludvíka Svobodu vo Svidníku. Opraviť majú aj pamätník s vojnovými hrobmi v Tokajíku, pre ministerstvo obrany, ktoré má pamätník v správe, alokovali 30 000 eur.

Na zvýšenie finančného príspevku na vojnové hroby vyčlenila vláda pre Ministerstvo vnútra SR 660 000 eur. Štvrtí milióna eur prerozdeli vo forme jednorazového finančného príspevku medzi posledných žijúcich účastníkov SNP.

Prostriedky sú určené i na realizáciu umeleckých podujatí, výstav, koncertov, akvizíciu nových zbierkových predmetov i tvorbu filmov.

Podľa pravda.sk, 12. 2. 2020

Pokračujeme v myšlienkach, ktoré boli založené pred 75 rokmi

(Dokončenie zo str. 1)

Predsedníctvo ÚR SZPB 13. 11. 2019 ocenilo:

Generála Daniela Zmeka a genmjr. Miroslava Lorinca Medailou M. R. Štefánika 1. stupňa, brigádneho generála Borisa Ďurkecha, plk. Ľubomíra Gorelčika, plk. Norberta Hríba, pplk. Vikto-

ra Smolára a plk. Jozefa Ševčíka Medailou M. R. Štefánika 2. stupňa, Andreu Urbaničovú Medailou M. R. Štefánika 3. stupňa a plk. v.v. Richarda Zimányiho medailou Za obetavú prácu pre SZPB 2. stupňa.

Rozkazom MO SR boli pamätnou medailou k 75. výročiu SNP a ukončenia 2. sv. vojny vyznamenaní títo členovia SZPB:

Pavol Brndiar, Jaroslav Bulko, Igor Čombor, Jozef Čorba, Juraj Drotár, Milan Gibel', Ján Hamar, Jozef Havel, Michal Kopko, Matej Kán, Vladimír Kucej, Božena Kulhanová, Norbert Lacko, Viliam Longauer, Marian Lukáč, Ján Páček, Jozef Rodák, Gabriela Rosičová, Ján Šulej, Pavel Šebej, Ladislav Šfachtovský, Milan Urban a Rudolf Václavík. – r –

Hajtman proti predaju predmetov s nacistickou tematikou

Hajtman Plzenského kraja Josef Bernard v piatok 7. februára na Václavskom námestí v centre Prahy rozbíjal hrnčeky s vyobrazením nacistických vodcov: Adolfa Hitlera, Reinharda Heydricha i Adolfa Eichmanna.

Takto protestoval proti ich predávaniu vydavateľstvom Naše vojsko. Hajtman počas rozbíjania hrnčekov na námestí neďaleko sochy sv. Václava cez megafón kričal, že „ide o popretie pamiatky šiestich miliónov zavraždených Židov“.

Bernard v tom pokračoval aj po tom, ako ho polícia upozornila, že svojím správaním porušuje zákon.

Denník N napísal, že hajtman žiada okamžité zastavenie predaja predmetov s nacistickou symbolikou, v opačnom prípade požiada políciu, aby skon-

covala s takýmto porušovaním zákona – propagáciou nacizmu a fašizmu. Ak polícia ani potom nebude konať, Bernard sa obráti na poslancov parlamentu a bude od nich žiadať nápravu.

České médiá vlani v lete informovali, že vydavateľstvo Naše vojsko po úspechu hrnčekov s Hitlerom či Heydrichom rozšírilo svoj sortiment spomienkových predmetov predávaných v e-shope, takže záujemcovia si mohli kúpiť aj hrnčeky s Heinrichom Himmlerom, Adolfom Eichmannom, Hermannom Göringom alebo Josephom Goebbelsom. Riaditeľ vydavateľstva Emerich Dřtina vtedy vyhlasoval, že rozšírenie ponuky je reakciou na záujem kupujúcich.

Polícia sa týmto prípadom zaoberala už v roku 2018, vyšetrovaním sa však nepreukázalo, že by predaj hrnčekov a tričiek so spomínanými motívmi bol trestnou činnosťou.

Podľa pravda.sk, 7. 2. 2020

Súd s Kotlebom: Zmena právnej kvalifikácie...

„Zmena právnej kvalifikácie na súde patrí medzi štandardné postupy, ktoré sa zvyknú využívať a sú na prospech rýchlosti a hospodárnosti konania, nestáva sa to však pravidelne,“ vysvetlil pre Pravdu dekan Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave Eduard Burda. Presunutie pojednávania vníma ako logický a demokratický krok, najmä preto, že Kotlebovi hrozí vyšší trest.

V čom spočíva podstata trestného činu sympatií k neonacizmu a propagácie neonacizmu?

Trestný čin prejavu sympatie k hnutiu smerujúcemu k potlačeniu základných práv a slobôd podľa § 422 Trestného zákona je menej závažný čin ako trestný čin založenia, podpory a propagácie ta-

kého hnutia. Trestný čin prejavu sympatie k hnutiu postihuje jednoduché vyjadrenie kladného postoja k danému hnutiu či ideológii, napríklad aj používaním symbolov. V prípade závažnejšieho trestného činu propagácie hnutia je trestná práve tá podpora, propagácia či založenie hnutia či skupiny smerujúcej k potlačaniu základných práv a slobôd. Spôsobov spáchania tohto činu je viacero, ale jedným z nich je aj používanie číselnej symboliky hnutia či ideológie, ktorá má za cieľ v širšom kontexte takéto hnutie, skupinu či ideológiu spropagovať či podporovať. Prezentácia takejto symboliky na verejnej akcii, aj v súvislosti s ďalšími extrémistickými aktivitami páchatel'a, je nepochybne práve týmto závažnejším trestným činom.

Pravda.sk, 30. 1. 2020 (výňatok)

Naša anketa

(Dokončenie zo str. 1)

Týmto všelijakým teoretikom a odborníkom na všetko by som želal, aby si išli skúsiť bojovať v súčasných podmienkach – v aktuálnom počasí, niekde v horách a niekoľkomesačný pobyt v zajateckom tábore. Verím, že by dostali rozum a nevyjadrovali sa k veciam, ktoré neprežili, a o ktorých nič nevedia. Ešte by som im zobral aj ten Judášsky groš, ktorý ich motivuje na prejavy ich hlúposti, tuposti a nevzdelenosti.

Ján Pálež, člen ZO SZPB, Banská Bystrica-Rudlová: – Mlčať o roku 1939? To si skutočne nemôžeme dovoliť. Naše deti, vnuci a pravnuci musia poznať pravdu.

Práve signatárom Mníchovskej dohody by sa to hodilo. Vidíme, počujeme a čítame ako sa snažia všemožne prekrútiť historické fakty a hodiť vinu na ZSSR. Namiesto toho, aby si priznali, že Mníchovskou dohodou otvorili dvere Hitlerovi a Musolinimu k vojnovému konfliktu v Európe, posilnili ambície Poliakov a Maďarov k anektovaniu zvrchovaných území ČSR. Dnes využívajú orgány EÚ, predstaviteľov Ukrajiny a pobaltských štátov k „očisteniu sa“ a preneseniu viny na ZSSR. Ja osobne to považujem len za propagandu proti Ruskej federácii a súčasť prípravy na vojenský konflikt NATO vs. RF.

Názory respondentov sa nemusia zhodovať s názorom redakcie a vydavateľa.

Macron obvinil Rusko z pokusu prehodnotiť dejiny 2. sv. vojny

Francúzsky prezident Emmanuel Macron vyhlásil, že Rusko sa snaží prehodnotiť dejiny 2. sv. vojny a urobiť za ňu vinným poľský národ.

„...my nebudujeme Európu zabúdajúc na Európu. Budujeme Európu, poznajúc dejiny, brániac ju od všetkých pokusov falzifikácie, prehodnocovania niektorými štátmi, niektorými stranami,“ povedal Macron 4. februára pred poľskými študentmi.

„Riziko, ktoré vidím, to je objavenie sa falzifikácií historickej pamäte. Niekedy vidím poľské snahy zotrieť rok 1989 a tie dejiny slobody. Vidím zámernú maďarskú politiku prehodnotiť celé dejiny 20. storočia. Vidím prístup Ruska nanovo interpretovať 2. sv. vojnu a urobiť vinným poľský národ. Vidím riziko fragmentácie našej pamäte pri prehodnotení dejín,“ poznamenal francúzsky prezident.

* * *

Minister zahraničia RF Sergej Lavrov už dávnejšie vyhlasoval, že „pokusy očierniť náš štát z pohľadu výsledkov 2. sv. vojny, príčin 2. sv. vojny a pokusov využiť túto lož na to, aby sa dnes oslabili pozície Ruska na medzinárodnej aréne, budú pokračovať“.

Podľa ria.ru, 4. 2. 2020

Pozdrav 'Na stráž!' za päťtisíc eur

Člena LSNS Antona Grňa odsúdil 27. januára samosudca Špecializovaného trestného súdu (ŠTS), pracovisko Banská Bystrica, na peňažný trest 5 000 eur za to, že v máji 2018 pred pojednávacou miestnosťou na Najvyššom súde SR zvýšeným hlasom pozdravil „Na stráž!“, čím verejne prejavil sympatie k ideológii ľudáckeho režimu na Slovensku a k Hlinkovej garde.

V prípade, že by nezaplátil, mu sudca ustanovil náhradný trest odňatia slobody vo výmere šiestich mesiacov. Rozsudok nie je právoplatný. Obžalovaný sa odvolal, rozhodovať tak bude NS SR.

ŠTS trestným rozkazom už raz uznal Antona Grňa za vinného z prečinu sympatie k skupine, hnutiu alebo ideológii, ktorá smeruje a v minulosti smerovala k potlačeniu základných práv a slobôd, a odsúdil ho na rovnaký peňažný trest. V zákonnej lehote však podal odpor voči trestnému rozkazu, a preto bolo nariadené hlavné pojednávanie.

Podľa pravda.sk

Projekt ku Dňu víťazstva

„Pamätáme si každého“

Ruská televízia „Rossija-24“ 23. februára štartuje projekt „Pamätáme si každého“, v rámci ktorého ukáže mená vyše 12 miliónov účastníkov Veľkej vlasteneckej vojny.

Projekt odštartuje na Deň vojenskej slávy – Deň obrancu vlasti. Spočívať bude v neustálom 24-hodinovom priamom prenose počas 76 dní od 23. 2. po 8. máj 2020.

Televízia bude menovať plné mená, hodnosti a funkcie každého človeka z databázy údajov internetovej stránky „Pamäť národa“ ministerstva obrany RF. Počas každých 24 hodín tak televízia ukáže každú minútu 100 mien, každú hodinu 6 tisíc mien a za 24 hodín 121,4 tisíc mien. V posledných sekundách 8. mája 2020 tak bude uvedených 12 677 857 mien bojovníkov databázy „Pamäť národa“.

Táto internetová stránka vznikla v roku 2007 a už v roku 2008 získala cenu CNews AWARDS, ako najvýznamnejší sociálny IT projekt. – r –

Aký bol minulý rok v Pohorelej?

Prezradila to správa o činnosti, ktorú po speváckom úvode a minúte ticha za zosnulých členov predniesol v prítomnosti oblasťného predsedu Jaroslava Demjana a starostky Jany Tkáčikovej predseda ZO SZPB Ján Lakanda.

ZO SZPB v Pohorelej patrí medzi najväčšie v SZPB. Správa to potvrdila údajom, že má 216 členov, pričom v ostatnom roku ich prijala 17.

V ďalšom schôdza hodnotila vlastné podujatia i účasť svojich členov na nich, plán práce

i stav hospodárenia a rozpočet na rok 2020.

V diskusii bola najdôležitejšou informácia predsedu o jeho novoročnom rokovaní so starostkou, riaditeľom ZŠ s MŠ Pohorelá Jozefom Šajšom a učiteľkou dejepisu An-

nou Pravotiakovou o možnom vytvorení Klubu mladých priateľov SZPB.

Podpredseda ZO SZPB a oblasťný tajomník SZPB Ján Šulej pohovoril o oblasťnom kole vedomostnej súťaže „Medzníky 2. sv. vojny“ pre rok 2020.

Jaroslav Demian ocenil túto ZO SZPB a uviedol, že svojou činnosťou je najaktívnejšia v okrese. Zaželal nám ďalšie úspechy aj v tomto roku.

— JL —

Hodnotila vyše stočlenná ZO SZPB Partizánske

Vyššie stočlenná ZO SZPB Partizánske posudzovala 21. januára 2020 svoje výsledky. Správa o činnosti zdôraznila, že výsledkami práce sa radí k najagilnejším v prievidskej oblasťnej organizácii SZPB.

Medzi najrukolapnejšie dôkazy toho je rozšírenie členskej základne o 14 členov, ako aj podpora organizácie primátorom Jozefom Božikom pri presadzovaní odkazu SNP, za čo mu bolo udelené čestné uznanie. Spolu s ním si čestné uznanie prevzali aj priame účastníčky SNP Agneša Minárová a Mária Holúsková.

Úctu hodnotiaca členská schôdza vyjadrila aj svojim 70 a viacročným jubileantom, ktorí neustále prejavujú nadmieru ochotu a obetavosť: Ľudmile Belianskej, Františkovi Krähenbielovi, Michalovi Cimermanovi, Milanovi Krošlákovi, Anne Minárovej a Jozefovi Kollárovi.

Za rozvoj a prehlbovanie historického povedomia prostredníctvom bunkra – Muzeálnej expozície OZ Priatelia histórie kožiarskych a obuvníckych podnikov, bolo čestné uznanie ZO SZPB udelené študentom Marekovi Schönovi a Štefanovi Janžovi.

Primátor J. Božik v príhovore reagoval na neustálu potrebu vzdelávania mladej generá-

cie o dejinách svojho štátu, osobitne o zlomových udalostiach bojov o existenciu slovenského národa. Vyjadril pri tom znepokojenie nad sofistikovaným velebením nielen nacistického hnutia a neonacizmu, ale aj nad šírením klamstiev o priebehu a výsledkoch 2. sv. vojny.

Oblasťný predseda SZPB Ján Žiak informoval o možnosti zriadenia Klubu mladých priateľov SZPB pri základnej organizácii a predsedá Klubu vojenských výsadkárov v B. Bystrici Vladimír Kavický o rozsiahlej činnosti klubu a možnostiach spolupráce.

Účastníci schôdze schválili rozpracované závery XVII. zjazdu SZPB, plán hlavných úloh na tento rok a vyhlásenie členov k ochrane odkazu protifašistického odboja. Apelujú ním na poslancov NR SR a členov vlády SR, aby zabránili ďalšiemu úpadku historickej vzdelanosti národa. „Vedomostná, mravná i ľudská hodnota osobnosti človeka sa nedá formovať bez výchovy a vzdelávania na objektívnych tradíciách,“ uvádzajú.

Na úvod rokovania sa o kultúrnu vložku zaslúžila Laura Kmeťová s prednesom básne J. Matušku Hrdosť a spevokol Nádej, ktorý zarecitoval a zaspieval partizánsku Tichú noc.

Jozef Mravík

Orientácia na mládež

Členovia ZO SZPB v Starej Ľubovni bilancovali svoju činnosť na hodnotiacej členskej schôdži 19. januára 2020.

Najväčšia organizácia SZPB v staroľubovnianskom regióne sa pochválila viacerými podujatiami práce s mládežou. Základné a stredné školy absolvovali v roku 2019 turistické akcie a pochody na pamätné miesta 2. sv. vojny, navštevujú múzeá, výstavy a podujatia i mimo územia SR.

„Aby nedochádzalo k dezinterpretácii dejín, ako to často vidáme, mladí ľudia potrebujú protifašistický odboj a SNP priblížiť zážitkovou formou. Jedine tak môžeme dosiahnuť želaný výsledok,“ konštatovala predsedníčka ZO SZPB Edita Oláhová.

Uderiná s „balónmi šťastia“

Dňa 25. januára 2020 sa konala nielen členská schôdza ZO SZPB Uderiná, ale aj miestne oslavy 75. výročia oslobodenia našej obce.

Pretože ľudia, ktorí na vlastnej koži zažili útrapy vojny, už pomaly vymierajú a dokonca aj ich deti, my, terajší členovia SZPB, sme akýmsi živým pomníkom vojnových udalostí. Našou úlo-

hou je hlavne uchovávanie spomienok priamych účastníkov a ich podávanie ďalším generáciám, aby sa fašistická a nacistická história neopakovala.

Pri príležitosti 75. výročia

V hodnotiacej správe sa tiež konštatovalo, že ZO SZPB úspešne spolupracuje s Mestom Stará Ľubovňa, s okresným úradom, školami a miestnymi kultúrnymi inštitúciami. Napr. aj s Ľubovnianskym osvetovým strediskom, ktorého riaditeľ Martin Karaš vyhlásil, že „je veľmi dôležité poznať históriu antifašistického odboja a 2. sv. vojny. Pretože iba tak pochopíme cenu mieru aj v súčasnosti.“

Okrem správy o činnosti a plánu hlavných úloh si prítomní vypočuli vystúpenia predsedu ObľV SZPB Václava Homišana, prednostu OÚ Petra Sokola, predsedu HDK Ladislava Šlachťovského a predsedníčky Českého spolku v S. Ľubovni Ivany Šipošovej.

Na záver schôdze boli siedmi členovia ZO SZPB ocenení pozdravnými listami, ktoré im udelil oblasťný výbor SZPB.

— EO —

oslobodenia Uderinej boli ÚR SZPB ocenení Zora Filová a Tibor Széky. Na oslavy sme prizvali aj Slávku Kováčovú zo Zvoleňa, ktorá sa narodila v Uderinej, práve v čase jej oslobodzovania.

Na záver osláv sme pred kultúrnym domom vypustili ako symbol mieru „balóny šťastia“.

Mária Špaňhelová, predsedníčka ZO SZPB

Čo píšú iní

(Dokončenie zo str. 2)

V dôsledku toho väčšinu sovietskych tankových vojsk v Pobaltsku zničili a tým zlikvidovali všetky hrozby pre nemeckú ofenzívu, uvádza sa v materiáli.

Podľa názoru autora článku KV vyrobili „narýchlo“ a stal sa pre sovietskych tankistov pascou, pretože z týchto strojov nemohli prakticky nič vidieť.

Podľa vz.ru, 5. 2. 2020

Prehodnotí Krym prístupy k štúdiu dejín VVV?

Predseda snemovne Krymu Grigorij Ioffe navrhol prehodnotiť prístupy ku štúdiu dejín Veľkej vlasteneckej vojny. Podtrhol, že o tom bol gul'atý stôl s predstaviteľmi vedeckých kruhov.

„Prišli sme rezolúciu s odporúčaniami ministerstvu vzdelávania a aj vedúcimi školských zariadení, spojenú s prednášaním dejín Veľkej vlasteneckej vojny. Ide tu o výchovnú a vzdelávaciu prácu,“ uviedol a ďalej vysvetlil, že mnohí predstavitelia mládeže a študenti dnes nepoznajú fakty, spojené s dejinami VVV, pričom tento problém je aktuálny pre celý štát.

„Na štúdium dejín sa dnes nevyčleňuje dostatok hodín, v učebniciach sú rôzne názory, nie sú v nich jednoznačné pojmy o tom, kto začal vojnu, kto v nej zvíťazil, o úlohe spojencov... Ak naše deti nebudú poznať fakty, tak falzifikácia bude prekvitať,“ zdôraznil Ioffe.

Podľa ria.ru, 1. 2. 2020

Pražskí šmejdi

Zdá sa, že 21. august je už tradičným sviatkom českej, a osobitne pražskej lumpeninteligencie. Ak by mu nepredchádzali známe udalosti, museli by si ho vymyslieť. Taký je jej charakter, myslenie i hodnoty. Útočia na sochu maršala Koneva, na jeho vojská, a zabudli, s akými obeťami, a za akých okolností, im oslobodili Prahu.

Oslobodiť Prahu nebola jednoduchá záležitosť. V českom priestore, s Prahou v centre, sa vyskytovalo najkompaktnejšie a najpočetnejšie zoskupenie fašistických vojsk. Bolo tu dovedna 65 divízií, tri brigády a 15 samostatných plukov. Sily a prostriedky tak predstavovali asi 900 000 mužov, 9 700 diel a mínometov, 1 900 tankov a viac ako tisíc lietadiel! Hitler si tieto vojská „chystal“ ako cestu k tzv. alpskej pevnosti, kde rátal s iným koncom vojny.

Kks-oz.sk, 1. 2. 2020 (výňatok)

Kto chce prehodnotiť dejiny 2. sv. vojny?

Podporu Deklarácii o neprípustnosti prehodnotenia dejín 2. sv. vojny odmietli v Parlamentnom zhromaždení Rady Európy vyjadriť delegáti Ukrajiny, Gruzínska, Litvy, Lotyšska a Estónska.

Za nemennosť náhľadov dejín 2. sv. vojny sa vyslovilo 76 delegátov zo 17 štátov, ktorí ruský návrh deklarácie podporili. Konkrétne to boli delegáti z Turecka, Arménska, Talianska, Azerbajdžanu, Srbska, Nemecka, Francúzska, Slovenska, Cypru, Moldavska, Grécka, Bosny a Hercegoviny, Islandu, Dánska, San Marina a všetci delegáti Ruska.

V dokumente sa hovorí, že postupne sa začínajú dejiny vedome falšovať na prospech politickej konjunktúry. „Rozhorčenie vyvoláva ničenie pohrebísk vojakov, ktorí padli za oslobodenie Európy od nacizmu,“ uvádza stránka PZRE.

Kp.ru, 31. 1. 2020 (výňatok)

Ako sa zrodil mýtus stretnutia Hitlera so Stalinom

Diskusia o údajnom stretnutí Josifa Stalina s Adolfom Hitlerom vo Ľvove sú „pavedeckou fantáziou“, dejiny tohto mýtu majú začiatok v 1990-tych rokoch v článku istého časopisu, uvádza pomocník prezidenta RF Vladimír Medinskij.

Diskusia o tejto téme sa zrodila na vyhlásení bývalého prezidenta Ukrajiny Leonida Kravčuka, ktorý v televíznom programe „60 minút“ na Rossija 1 povedal, že Stalin a Hitler sa stretli v Ľvove v roku 1940. No a toto sa malo stať aj zdôvodnením, že ZSSR nesie zodpovednosť za začiatok svetovej vojny.

„Úvahy o stretnutí Hitlera so Stalinom vo Ľvove sú na úrovni mimozemšťania medzi nami“. Je to pavedecká fantázia, povedal Medinskij a uviedol, že dejiny tohto mýtu si osobitne našudoval.

„Po prvýkrát bol takýto článok uverejnený v 1990-tych rokoch v časopise „Zázraky a dobrodružstvá“. Nežartujem! Toto je pôvodný zdroj,“ povedal V. Medinskij a doplnil, že s Hitlerom sa v predvojnových časoch stretali lídri V. Británie i Francúzska, pričom Chamberlain „veľmi vysoko hodnotil Hitlera“. „O Poľsku ani nehovorím,“ dodal.

Podľa ria.ru, 31. 1. 2020

Sme politickou istotou pre Slovensko

Robert Fico, predseda strany Smer-SD

Prvým nemenným pilierom našej štátnosti je jeho sociálny charakter

Strana SMER-SD počas svojej dvadsaťročnej existencie prijala celý rad sociálnych opatrení, ktoré pomáhajú ľuďom a sú pre ľudí. Dovolím si tvrdiť, že sme ochrancami slabých, menej majetných, ľudí práce, ľudí znevýhodnených, seniorov ako aj mladých rodín. Vždy sme dôsledne naplňali politiku, ktorá má ľudí na Slovensku približovať k životnej úrovni vyspelých západných ekonomík a zvyšovať kvalitu ich života. **Vla-**

Pred nastávajúcimi voľbami stoja slovenskí voliči pred dôležitým rozhodnutím, ktoré predurčí zásadné smerovanie Slovenska na nasledujúce roky. Aj keď sa svet okolo nás mení a je prirodzené, že musíme na tieto výzvy reagovať, niektoré piliere štátu musia zostať nedotknuté. O tom je dnešný volebný zápas medzi nebezpečnou zmenou, ktorú ponúka opozícia a zodpovednou zmenou, ktorú ponúka SMER-SD.

ky zadarmo, obedy zadarmo, zvýšenie príspevkov na opatrovanie, zvýšenie minimálnej mzdy, **zvýšenie dôchodkov**, ochrana rozvedených jednotlivcov pred neplatičmi výživného, zvýšenie príplatkov za víkendy, sviatky a nočné, zastropovanie veku odchodu do dôchodku, zvýšenie miezd v štátnej a verejnej správe – to sú všetko rozhodnutia, ktoré posilňujú sociálny charakter štátu. Budovanie sociálneho štátu je našou prioritou, pretože bez medzigeneračnej solidarity, ktorá je tmelom našej spoločnosti, sa nemôžeme pohnúť ďalej. Aj preto **v našom programe dnes ponúkame**, oproti nabubreným predvolebným knihám opozície, **tri zásadné opatrenia. Trinásť dôchodok pre seniorov, trinásť rodinný príspevok pre mladé rodiny a opatrenie, ktoré zamedzí odlivu mladých lekárov do zahraničia.** Veľmi pozorne dnes sledujem bohatých podnikateľov opozície, ktorí vedú svoje pravicové strany, či už ide o Kisku, Trubana, Matoviča, Kollára a Sulíka, ako sa hlásia k našej sociálnej politike. Pritom si dobre pamätáme, že sa z nej vysmievali a nikdy ju nepodporili. Sú to bohatí podnikatelia a takými zostanú aj keď prídu

do vlády. Riziko, že ich osobný podnikateľský profit bude stáť vždy nad záujmom ľudí práce je veľmi veľké. Preto nikdy nedovoliť, aby sa základný sociálny pilier štátu rozkýval či zbúral!!!

Druhým nemenným pilierom našej štátnosti je ochrana bezpečnosti a tradičných hodnôt

Nikdy nedovoliť, aby sa so Slovenskom experimentovalo. Bola to strana SMER – SD a vláda pod jej vedením, ktorá odmietla migrantské kvóty. Bezpečnostné riziká sú obrovské a ako ukazuje život v krajinách, ktoré kvóty prijali, ľudia sú často vystavovaní násilniu, vznikajú zóny, kam ani polícia nechodí a zvyšuje sa kriminalita. To nie je naša cesta. Chceme bezpečné Slovensko, kde sa ľudia neboja chodiť po uliciach. Niektorí opoziční politici vrátane Andreja Kisku sa netaja tým, že sú pripravení po voľbách otvoriť dvere migrantom. Považujeme to za hazard s krajinou a ľuďmi, ktorí tu žijú. Preto ich považujem za nebezpečnú zmenu. Navyše presadzujú kultúrno-etické témy, ktoré rozvrátia tradičné kresťanské hodnoty, akými sú rodina, viera, medzigeneračná solidarita a budúcnosť krajiny. Nesmie-

me dopustiť morálny a hodnotový rozklad štátu!

Tretím nemenným pilierom našej štátnosti je jej antifašistická tradícia

Pamiatka SNP je hodnotou, ktorú si musíme ctíť a prenášať aj na mladšie generácie. Protifašistickí bojovníci si zasľúžia náš rešpekt a vďaku, pretože nasadzovali vlastný život za našu slobodu, preto predstavujú to najlepšie v živote národa. Je to tradícia, ktorá nás zaradila medzi víťazné mocnosti a umožnila tak Slovensku slobodne sa rozvíjať. Dnes vidíme strany a hnutia, ktoré sa snažia spochybňovať históriu a hlásia sa k režimu, ktorý vraždil vlastných ľudí a vypaľoval ich dediny. Nedovoľme, aby sa takáto politická sila dostala k moci. Je to naša zodpovednosť za Slovensko a jeho budúcnosť.

Som presvedčený, že strana SMER – sociálna demokracia je stabilnou silou, ktorá má čo ponúknuť občanom – udržať a rozvíjať všetky tri piliere našej štátnosti aj do budúcnosti. Je to naša zodpovednosť a záväzok!

Robert Fico
predseda strany SMER-SD

Sú dôchodcovia v SR uprednostňovaní?

Prinášame ďalší rozhovor s ministrom financií Ladislavom Kameňickým, ktorý sme orientovali na protifašistické ekonomické témy.

Vo Vianočnej dohode, prijatej v decembri 1943, sa v hlave II. čl. 5 hovorí, že „myšlienku demokracie je treba preniesť a prehĺbiť i na pole hospodárske a sociálne tak, aby rozdelenie národného dôchodku medzi všetko obyvateľstvo bolo čo najrovnomernejšie a aby život každého občana bol ľudský a dôstojný.“

Kedy sa táto zásada, vyjadrená aj v Ústave SR (napr. v čl. 12 o rovnosti v dôstojnosti i v právach), v ekonomickom vyjadrení naozaj zavedie do života na Slovensku, lebo členovia SZPB sú názoru, že to dodnes nie je naplnené.

– Asi máte na mysli príjmovú nerovnosť a ja v plnej miere súhlasím s tým, čo bolo povedané. Príjmová nerovnosť je naozaj zásadnou Achillovou päťou kapitalizmu. Pričom, ak nepríde vojna a iné otrasy, alebo ak nezasiahne štát, tak sa podľa renomovaných ekonómov v podmienkach kapitalizmu príjmová nerovnosť zákonite prehlbuje. Dôkazom sú čísla, hovoriace, že 9 najbohatších miliardárov sveta má toľko majetku, koľko chudobnejšia polovica ľudstva, čiže 3,6 miliardy ľudí.

Príjmová nerovnosť sa meria tzv. Giniho indexom. Ten sa pohybuje od nula do 100 a predstavuje priamu úmeru – čím je

nižší, tým je aj príjmová nerovnosť menšia. Slovensko má za rok 2018 hodnotu 20,9, pričom v roku 2009 to bolo 24,8 a priemer EÚ bol v roku 2018 okolo 30,4. Slovensko sa tým radí medzi krajiny, ktoré majú oficiálne najmenšiu príjmovú nerovnosť v celej Európe. Samozrejme, tieto oficiálne štatistiky asi celkom dobre neodrážajú príjmy najchudobnejších a najbohatších, ktoré spadajú do tzv. „šedej ekonomiky“, takže my v Smer-SD sa s dnešnou situáciou rozhodne nespokojujeme.

Základný problém, prečo sa prehlbuje príjmová nerovnosť, a to aj na Slovensku, je daný, napríklad, aj zavedením tzv. rovnej dane. Podnikatelia majú vďaka nej síce nižšie daňové zaťaženie, ale pritom sa potiera daňová progresia. Ja osobne som zástancom progresívnych daní – aby najnižšie príjmové skupiny neboli zaťažované žiadnou daňou, alebo boli zaťažované minimálne. Na druhej strane tí, ktorí majú vysoké príjmy, by mali byť zdanení vyššou sadzbou. Liberálni oponenti s tým nesúhlasia, ale aby sme mohli znížiť príjmovú nerovnosť, na to je daňová progresia základom.

Samozrejme, musíme sa pozrieť aj na majetkové dane. Tie

máme na Slovensku veľmi nízke, za čo nás kritizujú aj v OECD... Ja si myslím, že aj tu sa treba pozerať na celkové príjmy zdaňovaných subjektov, aj tu by mala byť väčšia miera solidarity – najviac by mali byť zdaňovaní tí najmajetnejší.

Ako tu vnímať snahu strany Smer-SD?

– Z rovnej dane sme postupne urobili viac daňových sadzieb (pre fyzické osoby 19 % a 25 %, pre právnické 21 % a od tohto roku aj znížená sadzba 15 %). To však ešte nie je taká daňová progresia, o ktorej hovoríme. Strana Smer-SD vždy presadzovala solidaritu aj v zdanení, ale nie na všetko bola politická vôľa. Na Slovensku sme, bohužiaľ, od daňovej progresie upustili, glorifikovali sme rovnú daň a ľudia si mysleli, že je to pre nich dobré. Ak si však zoberieme samotnú rovnú daň, tak neskôr do nej „spadla“ nielen daň z príjmu právnických a fyzických osôb – zviezla sa pri tom aj sadzba DPH, ktorá sa zvýšila z 10 % a 14 % na jednotných 19 %. A to zaplatili úplne všetci občania SR.

Presadiť také zdaňovanie, ktoré by znižovalo príjmovú nerovnosť, si vyžaduje novú daňovú reformu. O tej sa dá debatovať, ale presadiť ju pri rôznosti predstáv jednotlivých politických strán je veľmi ťažké a môže to trvať aj niekoľko volebných období.

Existuje vo svete nejaký vzor, ktorý by mohol byť pre nás motivačný?

– Určite sú to škandinávské krajiny. Zároveň však platí, že nemôžeme mať škandinávske verejné služby a žiadne dane. Predstava, ktorá existuje u nás – dajme podnikateľom nízke dane a tí za to dajú vyššie platy svojim zamestnancom, ktorí si z nich všetko, čo potrebujú, zaplatia – je úplne scestná. Pravdou bude presný opak, spočívajúci v raste príjmovej nerovnosti.

V spoločnosti existuje pojem „dôchodcovská valorizácia“. Ako sa na to pozerať? Voči ostatným kategóriám občanov je to pozitívna a či negatívna diskriminácia? Ja počúvam, že skôr negatívna, navyše sa mi zdá, že z pohľadu Ústavy SR je to aj o nerovnom práve.

– Rozumiem tomuto pohľadu, aj keď z historického kontextu vyplýva, že u dôchodcov ide o prechod od negatívnej k pozí-

tívnej diskriminácii. Za socializmu boli nižšie príjmy, logicky aj nižšie dôchodky a tie bolo treba výraznejšie upravovať smerom nahor.

Je pravda, že z dôvodov udržateľnosti systému sa zaviedla aj takzvaná dôchodcovská valorizácia. Ale pozrime sa na to zo širšieho hľadiska zvyšovania dôchodcovských príjmov a celkového nastavenia dôchodkového systému. Vďaka strane Smer-SD sme zastropovali vek odchodu do dôchodku, zdvojnásobili sme vianočný príspevok a podarilo sa zaviesť aj minimálny dôchodok. V tomto roku, v prípade, že bude strana Smer-SD vo vláde, hovoríme už o 13. dôchodku vo výške 460 eur pre všetkých starobných dôchodcov. Ak by ste to rozpočítali na jednotlivé mesiace, tak je to zvýšenie priemerného dôchodku o vyše 8 %. Toto je plán strany Smer-SD, ktorý je jednoznačne na prospech seniorov, ktorí pre nás boli vždy prioritou.

Za rozhovor sa podakoval Vladimír Mikunda

Najľahší spôsob ako stratiť dôveru a úctu mladých, je dávať im nekonečné rady. E. Hemingway

Padli v našom chotári

Pri Pamätníku osloboditeľov na Námestí slobody v Revúcej sa 27. januára 2020 zišlo početné zhromaždenie miestnych občanov, žiakov i študentov, aby si pripomenuli výročie oslobodenia mesta od fašizmu. Medzi hosťami bola aj ministerka kultúry SR Ľubica Laššáková.

„Začínal sa siedmy rok najhoršej vojny v človečej histórii, ktorá neustále požierala ďalšie a ďalšie životy, majetky, hranice, národy a dennodenne bola skúškou pudu sebazachovy a ľudskej mravných sily.“ Týmto slovami moderátor Juraj Genčanský otvoril spomienkové zhromaždenie, ktorého sa zúčastnilo okolo 300 občanov, študentov a žiakov miestnych škôl.

Po scénicko-poeticom obraze pred pamätníkom v podaní študentov Gymnázia M. Kukučič

na Prvého slovenského literárneho gymnázia položili k súsotiu vence vďaka Ľ. Laššáková, poslanci BBSK Július Laššan, Július Buchta, prednosta OÚ Peter Balogh a predseda ZO SZPB gen. Viesta Ján Kochan.

Prímátor J. Buchta v príhovore opísal ako do mesta prichádzali osloboditeľské vojská sovietskej a rumunskej armády a pripomenul, akú daň si sloboda mesta vyžiadala. Prvé hľadky osloboditeľov boli v chotári

už 23. januára. O mesto sa bojovalo celý nasledujúci deň, a 25. januára ráno okolo 7 hodiny vstúpili víťazné vojská do Revúcej.

V oslobodzovacom boji padli dvaja sovietski a traja rumunski vojaci a Karol Mikuš z Revúcej.

Zhromaždenie bolo ukončené spievanou hymnou v podaní Anny Joachimovej. Na záver sa zúčastnení presunuli k buste brigádneho generála Rudolfa Vies-

ta, kde tiež položili venček vďaky. Verejnú modlitbu predniesla evanjelická farárka Danica Hudecová.

Po oslavách sa tradične členovia ZO SZPB odobrali do domu kultúry, aby zhodnotili prácu za minulý rok. V správe o činnosti predseda vyzdvihol rast členskej základne. Dlhoročným aktívnym členom a organizátorom odovzdal „Pamätne listy“ predsedu ZO SZPB.

Štefan Havliar, foto: Emil Matejka

Slovom „zdravstvujte“ je vyjadrené všetko

Písal sa 28. január 1945. V Novohrade bola tuhá zima, napadala skoro meter snehu.

Vojská 2. UF postupovali k dedine Cinobaňa od Poltára a Kalinova. Front sa tu držal skoro mesiac. V dedine a jej terajších častiach sa striedali raz sovietski vojaci a potom nemeckí. Delostreleckou paľbou robili škody na majetku, v radoch vojakov,

ale aj na životoch civilného obyvateľstva (6 civilistov zahynulo). Ľudia v pivniciach, alebo útekom do okolitých hôr chránili si svoje životy a čakali na oslobodenie.

Nemci mali lazaret v škole pri evanjelickom kostole. Často bolo odtiaľ počuť ston a krik.

Raz večer prišli do obce sovietski prieskumníci. Mali biele maskovacie oblečenie a cestu od Mládzova si krátili na lyžiach. Hoci boli opatrní a zahlihal, Nemci ich spozorovali. Nastala prestrelka, jedného prieskumníka zastrelili a vypichali mu oči. Potom

5 – 80 rokov, medzi nimi celé rodiny s deťmi. Pochod začal kladením venca na cintoríne, kde je pochovaných 23 partizánov. Medzi nimi aj 16-ročná partizánka Kamila Šagy, pochádzajúca z ukrajinského mesta Ovruc. Fašisti ju zastrelili 10. 11. 1944. A keďže prítomná tu bola aj sympatická dievčina menom Diana Bilokopytová z Užhorodu, spontánne sa stala hrdinkou – Kamilou Šagy, s ktorou sa chcel každý počas Pochodu vyfotiť.

V ciele všetkých vítala Vatra oslobodenia a pri nej malé občerstvenie. Krojovaní muži z Folklórnej skupiny Kýčera pri tom nýtli najmä povstalecké piesne. Nasledoval pietny akt a spomienkové príhovory. Starostu, vedúceho turistického oddielu Ivana Kučeráka a predsedu domácej 115 člennej ZO SZPB Ruda Kováčika. Boris Šeliga pri tom názorne predstavoval charakteristické znaky vojnových uniforiem – povstaleckej, červenoarmejskej a nemeckej.

K tradíciám tohto Pochodu vďaky – patrí aj záverečný spoločný spev hymnickej „Cez Balocké čierne hory...“

ho opreli na výstrahu o dom v smere na železničnú stanicu.

Počas oslobodzovania Cinobane a jej časti padlo 70 vojakov Červenej armády, 59 nemeckých a 15 maďarských vojakov. Sloboda bola drahou vykúpená. 28. január 1945 sa navždy zapísal ako Deň oslobodenia Cinobane.

Ľudia vítali osloboditeľov slovami vďaky, najvyššie im dali čo mali. Aj na základe takýchto skutočností sa 23. 1. 2020 stretlo asi päťde-

siat občanov, aby si zaspomínali pri Pomníku padlých hrdinov v SNP na námestí v Cinobani.

Príhovory starostu obce J. Meličera a predsedu ZO SZPB B. Borša priblížili atmosféru tých dní. Žiaci ZŠ s MŠ v Cinobani vystúpili s programom piesní a básní. Žiačka, malé dievčatko, recitovala známu básničku „Dedina ako vymetaná...“ a krásne vyslovila slovo zdravstvujte, čím povedala všetko.

Mária Švikruháová

Stratené životy sa už nevrátili

V okrese Stará Ľubovňa sa z bojov proti fašizmu domov nevrátilo 203 ľudí. Ich mená smutne pripomínajú kamenné pomníky či pamätne tabule. Pri oslobodzovaní okresu padlo aj 63 vojakov Červenej armády. Mnoho ich pozostalých ani nevie, kde sú pochovaní. Dve dediny – Plaveč a Šambron – boli vypálené a zničené. Materiálne škody boli obrovské. Po vojne všetko sa obnovilo, len stratený život sa už nevrátil nikomu.

Na pamiatku 75. výročia oslobodenia miest a obcí okresu bolo vykonaných pri pomníkoch a pamätných tabuliach 13 pietnych aktov, kde

v príhovoroch odznelo jednoznačne – stop fašizmu, za rozvoj demokracie a udržanie mieru na celom svete. Tieto pietne akty podporilo svo-

Václav Homišan, predseda OBYV SZPB S. Ľubovňa

Vzdávame úctu osloboditeľom

V okrese Stará Ľubovňa si v druhej polovici januára každoročne pripomínáme tých, ktorí obetovali životy za našu slobodu.

Za túto obetu sme im nesmierne vďační a svoju úctu, česť, šľachetnosť, rešpekt a hrdinstvo vyjadrujeme rôznymi aktivitami

Spomienka na útrapy obce Slivník

Aj keď Slivník v okrese Trebišov bol oslobodený 17. decembra 1944, 75. výročie oslobodenia obce sa sláviло až 25. januára 2020. Vyžiadalo si to dokončenie rekonštrukcie miestneho KD.

Účastníkov podujatia vitan pred rímskokatolíckym kostolom Sv. Jozefa starosta Slivníka Ján Michalko s manželkou. Ekumenický charakter omše podporila skutočnosť, že okrem dvoch rímskokatolíckych duchovných ju koncebroval aj Michal Hospodár z Košíc za gréckokatolícku cirkev.

Vence a kyticke k pamätníku oslobodenia položilo niekoľko delegácií. Asistovali im členovia KVH Gvardia z Hencoviec.

Ďalší program sa pre takmer stovku občanov konal v KD, kde zazneli hymny SR a RF. K účastníkom podujatia sa prihovoril starosta, s kultúrnym pásmom sa predstavili žiaci ZŠ a najmenší škôlkari. Hlav-

né slovo však dostal historik Jozef Bystrický z VHÚ, ktorý priložil priebeh oslobodzovania Slovenska, no najmä Zemplína na prelome rokov 1944–1945. Nadviazal na historik z Trebišova Michal Jakubec, ktorý veľmi podrobne popísal postavenie vojsk v decembri 1944 v okolí Slivníka a priebeh tunajších bojov. Oboch doplnili veľmi emotívne spomienky domácich. Hovorili, že veľká časť obce bola bojmi zničená. Že zneuctený bol rímskokatolícky chrám, vo veži ktorého si Nemci zriadili pozorovateľňu a v samotnom kostole ustajňovali kone.

Krátko po prechode frontu bol kostol vyčistený a znova vysvätený. Našťastie, na ži-

votoch miestnych veľké straty neboli. Prítomní spomenuli, že mína takmer zničila mladý život miestneho študentského zboru Michala Budaya, ktorý utrpel rozsiahle zranenia, oslepol, no sovietski lekári mu život predsa len zachránili. Odviezli ho do nemocnice v Užhorode a odtiaľ lietadlom do Baku. Domov sa

Anton Meteňko, ZO SZPB Košice – juh

Početné domáce audítorium podujatia.

Čierny Balog: 46. ročník Pochodu vďaky

Koncom januára 1945 sa horami a dolinami k Čiernemu Balogu približoval od mestečka Kleenovec, prápor (700 mužov) 309. pluku Wehrmachtu. Pomsta v podobe vypálenia drevených domčekov v partizánskej obci bola reálna. Okolo päťdesiat obrancov, najmä z radov povstaleckých vojakov z obce, našlo odvahu zachrániť si rodiny i dedinu.

Boj na život a na smrť začal v nedeľu 28. januára 1945 okolo 15.00 hod. popoludní. Obrannú líniu aj s podporou prírody udržali 20 hodín. Ani jeden nepriateľ sa do obce nedostal. V pondelok asi o 11.00 hod. vstúpila do Čierneho Balogu Červená armáda. Obec bola definitívne zachránená.

V nedeľu 26. januára 2020 bolo presne naopak. Pekné slnečné počasie s minimom snehu priam lákalo vyraziť si do prírody a vzdaním úcty osloboditeľom podporiť organizátorov tradičného pochodu.

Starosta Čierneho Balogu František Budovec objednal autobus, ktorý povyzával na kótu Pod Skalicom (938 m n.m.) viac ako dve stovky turistov z Brezna, Čierneho Balogu a okolia, vo veku

Milan Kováčik, predseda ZO SZPB v Brezne

Turistický pochod Jarabina Litmanová

Keďže jeho 59. ročník sa vzhľadom na snehové podmienky uskutočnil pešo, bol obohatený aj o účasť menších detí s rodičmi.

Podujatie k 75. výročiu oslobodenia našich obcí 4. UF (24. 1. 1945) sme otvorili pobožnosťou za zosnulých v Jarabine a úctu osloboditeľom sme vyjadrili aj tradičným turistickým pochodom.

Okrem krásneho počasia, ktoré sme si naplnili užívajúc, sme si cestu krátili aj spoločnými de-

vydalo asi 100 ľudí, najviac za ostatné roky. Vďaka propagácii ZŠ v Jarabine, kde spoločne chodia do školy deti z oboch obcí, sme mali hojné zastúpenie aj školopovinných detí a ich rodičov.

Na záver nás v Litmanovej čakalo občerstvenie v podobe kapustnice.

Som vďačná, že náš pochod pomáha ústnym podaním šíriť posolstvo mieru a pravdu o našom oslobodzovaní.

V tomto roku sa na pochod

Nataša Hlinková, starostka obce Litmanová

Jeho život visel na vlásku

Pavel Bernár (narodil sa 6. 6. 1913 v Hačave) sa po vojenskej prezenčnej službe v ČSA nechtiac stal po Viedenskej arbitráži občanom Maďarského kráľovstva. Lebo značná časť rožňavského okresu sa stala jeho súčasťou. Stal sa vojakom 1. maďarskej armády a teda nedobrovoľne sa zúčastnil vojenského ťaženia na východ v roku 1941.

Predvojnové dva roky štúdia v Prešove za pravoslávneho kňaza mu hovorili, „že vojna je zlo, proti ktorému treba bojovať“, no pocítil to aj doslovne. Pri jednom z protiútokov sovietskych vojakov, asi 80 kilometrov juhovýchodne od Kyjeva, bol ich peší prapor doslova zničený. Len zázrakom sa mu zranenému do ľavej ruky a mínometnou črepinou do ľavej nohy, podarilo prežiť.

Keďže sa nemohol pohybovať, viac ako dva dni ležal na bojisku bez pomoci. Iba náhodou ho našla miestna ukrajinská žena, ktorá išla po drevo do blízkeho lesa. Vyše 2 mesiace sa o neho starala len preto, že zistila, že je Slovákom rusínskej národnosti.

Keď nemecké jednotky znovu obsadili stratené územie, našli Pavla Bernára zraneného a ako svojho spojeneckého vojaka ho odtransportovali do Budapešti. Po niekoľkých operáciách a rehabilitačných pobytov v rôznych zdravotníckych zariadeniach bol nakoniec po roku lekárskou komisiou uznaný za vojnového invalida, bez možnosti vrátiť sa do činných služieb. A tak sa s nalomeným zdravím vrátil domov.

To sa už písal rok 1944 a na území Slovenska sa organizovali partizánske skupiny. Aj v okolí Rožňavy. V Pači sa najčastejšie objavovali partizáni z oddielu Alexandra Nevského. Spravidla to boli miestni obyvatelia, ktorí odišli do hôr, aby sa vyhli prenasledovaniu a väzneniu za svoje presvedčenie.

Ľudia postupne začali byť otvorenejší v názoroch. Pavel Bernár k tomu pridával aj skúsenosti z frontu. Avšak jedno takéto posedenie v hačavskej krčme sa mu stalo osudným, malo tragické následky pre neho i jeho rodinu. Pavel sa

totiž nechal počuť, že raz príde Stalin a Beneš.

O tomto jeho výroku sa od krčmára dozvedeli maďarské policajné orgány a od tej chvíle bol vedený ako podvratný a protištátny živel. Ale ani to ho nezastrašilo. Po vypuknutí Povstania sa pridala na stranu tých, ktorí podporovali a zásobovali partizánov v horách.

Zranenia mu nedovoľovali priamo sa zapojiť do bojových akcií a tak pomáhal pri zásobovaní jedlom a šatstvom. Obzvlášť ťažké to bolo po potlačení Povstania, keď do obce prišlo aj 30 nemeckých vojakov, ktorí mali spolu s maďarskými pohraničnými hliadkami zamedziť prechodu cez štátne hranice partizánskym skupinám a miestnym obyvateľom podporujúcich povstalcov v okolitých horách.

Avšak v noci sa hranica nehliadkovala. Preto sa práve v noci, kým nenapadol sneh, vozili do hôr potraviny. Aj Pavel Bernár, poznajúc nielen okolité hory, ale aj maďarčinu, nemčinu, vojenskú taktiku a zvyklosti maďarskej armády, veľmi schopne klamal nepriateľských vojakov.

V osudový deň prešiel cez hranice, časť zvanú Pipitka, Osadník a Hačavské sedlo, aby sa dostal do rodnej Hačavy k rodičom pre potraviny a k jednotkám, ktoré budovali obranu na Silickej planine.

Pri spiatocnej ceste, tesne pred prekročením Slovensko-maďarskej hranice bol medzi Hačavou a Hájom zaistený a s putami na rukách predvedený na policajnú stanicu. Tu ho priviazali k stoličke a začali s výsluchom.

Za každú otázku, ktorú mu položili, ho udreli päsťou do tvare a prízvukovali mu, že to je za Stalina a pri ďalšom údere, že to je za Beneša. Po

vyššie štvorhodinovým vypočúvaním mu vybili všetky horné zuby okrem zadných stoličiek. Až vtedy si uvedomil, že to bola cena za to, čo povedal v Hačavskej krčme. Po dvoch dňoch ho opuchnutého a zbitého prepustili domov. Manželka a deti len ťažko spoznávali svojho dobitého a krvavého otca.

Lenže zlé časy sa ešte neskonečili. Pred obedom 25. 12. 1944 urobili nemeckí vojaci a maďarskí žandári v obci raziu. Priviedli všetkých chlapcov vo veku od 18 do 60 rokov a na základe udania z nich vybrali Štefana Vraňáka, Štefana Kováča, Júliusa Pisára, Ľudovíta Veldiaka a Pavla Bernára, ktorých odviekli a uväznili na žandárskej stanici v Krásnej Hôrke a neskôr v Rožňave. Tu ich vypočúvali a väznili ďalších 7 dní v budove dnešného okresného súdu.

Aj keď sa spolupráci s povstalcami nepriznali, boli uznaní vinní z protištátnej činnosti na základe udania. Aj vtedajší miestny farár z Krásnej Hôrky bol medzi tými, ktorí mali svoj podiel na tom, že všetci menovaní mali byť eskortovaní do koncentračného tábora Dachau v Nemecku.

Po siedmich dňoch bola veľká skupina občanov z Rožňavy a jej okolia premiestnená s ozbrojeným sprievodom na miestnu železničnú stanicu. Tu v mraze a len v oblečení, ktoré mali na sebe pri zatýkaní, museli čakať na železničné vagóny, ktorými mali byť prepra-

vení cez Maďarsko-slovenské územie do Nemecka.

Mnohých zadržaných a odsúdených podľa vtedajších zákonov zbavili akýchkoľvek občianskych a ľudských práv. Nedovolili im ani sa rozlúčiť s najbližšími príbuznými.

Asi po hodine všetkých nahňali do dvoch vagónov, kde im dali jedno vedro na telesnú potrebu. Takto čakali ďalšie dve hodiny.

Utrpenie bolo o to väčšie, lebo zima v decembri 1944 bola mimoriadne studená. Mnohí z uväznených trpeli podchladením a zraneniami, ktoré im spôsobili pri vyšetřovaní. Aj najesť im dali len raz za deň a to polievku z repy a kúsok potuchnutého chleba. Všetci si boli vedomí toho, že z tohto transportu sa už živí nevrátia. No a po skúsenosti s udavačmi vedeli tiež, že sa už nedá nikomu veriť. Dohovorili sa preto, že pri najbližšej príležitosti sa pokúsia ujsť.

Nebolo to jednoduché. V prvom rade museli odvrátiť pozornosť maďarských strážnych, potom vytrhať jednu alebo dve podlahové dosky a nakoniec nájsť miesto, kde z vagóna zoskočia.

Využili miesto tesne pred Kriváňom, kde vlak musel spomaliť kvôli oprave tunela, ktorý bol poškodený po výbuchu. Na útek to bolo ideálne miesto. Z každej strany kofajnic rástli stromy, ktoré prechádzali do súvislého porastu. Preto sa postupne podarilo vyskočiť z vagónu viac ako 8 väzňom, pričom každý sa rozbehol ukrytým smerom.

Lenže aj strážni boli ostražití. Boli poučení o tom, kde budú chcieť väzni pravdepodobne ujsť. Keď teda zbadali, že z transportu utekajú väzni, bez výstrahy na nich spustili streľbu.

A pretože vlak nezastavoval a naberal vyššiu rýchlosť, nepodarilo sa strážnym zasiahnuť všetkých utečených. Medzi šťastnými, ktorých nezabili, ani nezranili, bol aj Pavel Bernár.

Každý väzeň, ktorý sa zachránil z tohto transportu, sa potom niekoľko dní ukrýval na

rôznych miestach v okolí Kriváňa a na priľahlých lazoch. Väzni vedeli, že keby sa vrátili späť do Pače, určite by ich znova uväznili, alebo zastrelili.

Pavel Bernár sa rozhodol pre nezvyčajný spôsob úkrytu. Dostal sa až do Banskej Bystrice, kde chcel splynúť s davmi utečencov, ktorí sa po potlačení povstania všade nachádzali. Ale ani tu nemal šťastie. Pri náhodnej kontrole dokladov dvoma príslušníkmi Hlinkovej gardy bol zadržaný. Len vďaka tomu, že na ulici bol zmätok, podarilo sa mu pri chvíľkovej nepozornosti gardistov utiecť a skryť sa v pivnici neďaleko stojaceho mestského domu pri železničnej trati.

Gardisti sa domnievali, že ich zadržaný sa bude chcieť stratiť v dave na železničnej stanici, preto sa vybrali opačným smerom. Takto si svojou predvídavosťou znovu zachránil život.

Po týchto dramatických udalostiach využil možnosť, ktorá sa mu naskytla neďaleko Detry na lazoch. Bola mu tu ponúknutá pomoc rodinou Malíkovou. Tá sa o neho, a neskôr aj o ďalších troch ranených povstalcov, starala od decembra 1944 až do mája 1945.

Po skončení vojny na území Slovenska trvalo Pavlovi Bernárovi bezmála dvadsať dní, kým sa dokázal vrátiť späť ku svojej rodine. Na spiatocnej ceste znovu videl hrôzu, ktorú už raz zažil na Ukrajine v rokoch 1941 až 1942. Množstvo zabitých ľudí, rozbité domy, zničené závody, uhybnutý dobytok, zamínované cesty, studne, polia, zničenú dopravnú infraštruktúru, vojenskú a civilnú techniku a hlavne všade biedu a nedostatok potravín.

Pavel Bernár popri práci a starostlivosti o svoju rodinu, nikdy nezabudol ani na svojich záchrancov, na rodinu Malíkovú, ktorá mu podala pomocnú ruku v ťažkých chvíľach, čím mu zachránila život. Aj jeho zásluhou bola obec Pača v roku 1946 ocenená Radom SNP II. stupňa a v roku 1964 pamätnou medailou SNP. **Milan Malček**

(Pre Bojovník bez nároku na honorár)

Niečo z kroniky o oslobodení Klenovca

Dňa 23. januára 1945 v ranných hodinách Nemci pod tlakom Červenej armády opustili Klenovec, kde predtým vyhodili železobetónový most cez Rimavu, na hradskej smerom na Kokavu nad Rimavicou.

Výbuch poškodil okolie domy, mnohé sa stali neobývatelnými. Nemci ustúpili smerom na Ráztočné do pripravených opevnení, v ktorých sa držali ešte 5 dní. V obci bola Červená armáda. Prítomnosť Nemcov na

vrchoch si vyžiadala ďalšie obete.

Nemci na vrchoch vyslali dve hliadky. Prvá zastrelila Jána Lásku, ktorý sa s neznámym partizánom snažil ujsť do lesa. Partizána zobraли Ráztočné a tam ho zastrelili.

Druhá hliadka, ktorú Nemci poslali až na Čremoš, narazila na partizánsku hliadku vedenú partizánskym komisárom Jánom Brndiarom, zvaným Vrbina. Tento bez vlastných strát zlikvidoval 5 Nemcov. Viac hliadok Nemci nevyslali.

28. januára 1945 zaútočila na nemecké pozície rumunská armáda, Nemci v noci na 29. ja-

nuár opustili Klenovské vrchy. **Straty cez SNP a pri prechode frontu v Klenovci:**

Padlých vojakov a partizánov 12. Traja Nemcami zavraždení Klenovčania a traja neklenovčania. Po návrate z koncentračného tábora zomrel 1. Pri prechode frontu míny zabili päť a zmrzali štyri osoby.

Dňa 23. januára 2020 pri príležitosti 75. výročia ukončenia 2. sv. vojny udelilo Mi-

nisterstvo obrany SR pamätnú medailu obci Klenovec, ktorú si presne v deň oslobodenia Klenovca v B. Bystrici, z rúk ministra obrany Petra Gajdoša, prevzala starostka Zlata Kaštanová.

Klenovčania na hrôzy vojny nezabúdajú, aj keď už majú len dvoch priamych účastníkov vojny a niekoľko starších spoluobčanov, ktorí sa na vojnu a jej hrôzy pamätajú.

J. Segečová

Janko Bulík – významná osobnosť juhoslovanských Slovákov

Každoročne 30. januára sa pri pamätnej doske JUDr. Janka Bulíka v bratislavskej Petržalke na rovnomennej ulici stretávajú členovia troch organizácií: Spolku Slovákov z Juhoslávie, petržalskej organizácie MS a ZO SZPB Jána Bulíka z Bratislavy-Petržalky.

Tohtoročné pietne zhromaždenie pripadlo do organizačnej starostlivosti spolku Slovákov. S hlavným príhovorom preto vystúpil jeho predseda PhDr. Samuel Jovankovič. Na stretnutí privítal prvého radcu Veľvyslanectva Srbskej republiky Dragana Stojoviča, oblastného predsedu SZPB z Bratislavy Martina Krnu a osobitne Zuzanu Drugovú, vnučku JUDr. Janka Bulíka, z Metodického centra pre zahraničných Slovákov UMB v B. Bystrici.

Všetci sa tu zišli, aby si „uctili pamiatku vynikajúceho človeka, jedného z najvýznamnejších juhoslovanských Slovákov, demokrata, národovca a antifašistu, ktorého životná púť sa ukončila v nacistickom koncentračnom zariadení Mauthausen pred 78 rokmi (30. 1. 1942),“ uviedol na začiatok Samuel Jovankovič a pokračoval.

„JUDr. Janko Bulík bol rodák z Vojvodiny, bol kultúrnym činiteľom juhoslovanských Slovákov, ktorý ako koncepčná politická a kultúrna osobnosť prekročil rámec slovenskej menšiny v Juhoslávii.“

Janko Bulík sa narodil v Kovačici 1. 1. 1897. Študoval na srbskom gymnáziu v Novom Sade, právo skončil v Belehrade a titul doktora právnych vied mu udelili v Záhrebe. Vynikal ako úspešný športovec. V rokoch 1921 a 1922 bol majstrom Juhoslávie v skoku do diaľky a v roku 1921 dosiahol celoštátny rekord v behu na 100 metrov.

Do politického života vstúpil ako 20-ročný vysokoškolák po skončení prvej svetovej vojny, keď prispel k tomu, že juhoslovanskí Slováci sa zapojili do aktivít vo formujúcom sa štáte južných Slovanov. V roku 1918 sa stal predstaviteľom slovenskej menšiny na Veľkom národnom zhromaždení v Novom Sade, kde sa rozhodlo, že Vojvodina sa pripojí k Srbsku a spolu s ním do Kráľovstva Srbov, Chorvátov a Slovincov.

Janko Bulík sa stal jedným z piatich Slovákov, ktorí boli zvolení do Veľkej národnej rady pozostávajúcej z 50 predstaviteľov Vojvodiny. Do juhoslovanského politického diania naplno vstúpil v roku 1929, teda v prvom roku diktatúry kráľa Alexandra Karadjordjeviča, ktorý po vyvrholení chorvátsko-srbského sporu zrušil ústavu, rozpustil parlament a zastavil činnosť všetkých politických strán.

Vtedy, na jeho podnet, bol založený Poradný výbor Dunajského banátstva, ako najvyšší politický a kultúrny orgán juhoslovanských Slovákov. Stal sa jeho predsedom.

Vychádzajúc z potrieb novej organizovanosti a novej náplne kultúrneho života juhoslovanských Slovákov bola na podnet Janka Bulíka v roku 1932 založená Matica slovenská v Juhoslávii, so sídlom v Báčskom Petrovci, ktorej sa tiež stal predsedom. Súbežne veľmi statočne pracoval aj v orgánoch slovenskej evanjelickej cirkvi a. v., v ktorej v rokoch 1933–1937 vykonával funkciu dozorca.

V roku 1935 sa Janko Bulík vzdal funkcie predsedu Matice slovenskej v Juhoslávii a venoval sa politickej práci. Stal sa generálnym tajomníkom vojvodinskej združenej opozície, ktorá bojovala za lepšie politické a hospodárske postavenie Vojvodiny v rámci Juhoslávie.

Boj proti fašizmu

Ako vedúca osobnosť juhoslovanských Slovákov sa JUDr. Janko Bulík už koncom roka 1938 dostal do víru politických udalostí nielen v Juhoslávii, ale aj v Československu. Od septembra 1939, po páde Poľska, slovenskí a českí antifašisti odchádzali do západoeurópskych krajín cez Juhoslávii, ktorá sa stala hlavným spojovacím územím medzi antifašistickými silami. JUDr. Janko Bulík finančne a organizačne zabezpečoval ubytovanie, ces-

tovné doklady, dopravné prostriedky a vôbec všetko, čo bolo spojené s existenciou emigrantov. Ako juhoslovanský občan preniesol z ČSR do Londýna cenné materiály, ktoré odovzdal priamo prezidentovi Dr. Edvardovi Benešovi.

Keď v apríli roku 1941 fašistické mocnosti na čele s Nemeckom zaútočili na Juhoslávii, Janko Bulík bol mobilizovaný a bránil krajinu. Po kapitulácii juhoslovanskej armády sa utiahol do Kovačice.

V okupovanej a rozdelenej Juhoslávii ďalej pokračoval v antifašistickej činnosti. Bol známou osobnosťou s veľkými kontaktmi mimo územia Juhoslávie. Po zraze, ktorú vykonala agentka nemeckej spravodajskej služby, padol do rúk Gestapa. Väznili ho v belehradskom väzení Glavnjača a potom ho previezli do Prahy do väznice Pečkárne, kde ho vypočúvali a mučili. Po odsúdení na jeseň 1941 ho transportovali do koncentračného tábora Mauthausen. Začiatkom roka 1942 ešte žil, o čom svedčí korešpondenčný listok, ktorý zaslal rodine do Kovačice.

Vtedy už naplno pracovali krematória v tábore. Keď to Janko Bulík videl, otvorene protestoval. Vedenie koncentračného tábora zareagovalo veľmi kruto. Tri dni ho mučili a potom ho dokmášaného psami ešte živého vniesli do krematória. Neskorším pátraním sa zistilo, že to bolo 30. januára v roku 1942.

Významný politický a kultúrny pracovník, národovec a antifašista JUDr. Janko Bulík za svoje zásluhy dostal rad vyznamenani: V roku 1934 Rad juhoslovanskej koruny IV. stupňa, potom Československý vojnový kríž 1939 a dve vyznamenania in memoriam: Rad SNP a Rad T. G. Masaryka,“ dokončil svoje rozprávanie PhDr. Samuel Jovankovič.

Viete, že...?

...z učebníc dejepisu na Kryme odstránili kapitolu o kolaborácii niektorých národov počas fašistickej okupácie?

Z učebníc bolo odstránených niekoľko strán, ktoré hovorili (na základe archívnych dokumentov) o kolaborácii s nemeckými okupantmi. Predstavitel' krymských Tatárov A. S. Abl'jatipov uviedol, že táto časť učebníc vyvolávala „určité sociálne napätie“.

V rokoch VVV boli z Krymu násilne deportovaní, kvôli podozreniu z kolaborácie s nemeckými nacistami, predstavitelia 20-tich národností. Najviac, 183 tisíc, bolo vysídlených krymských Tatárov.

Po referende v roku 2014 prezident RF vydal výnos o rehabilitácii krymsko-tatárskej a iných národností.

...tvrdenie prezidenta a exprezidenta Ukrajiny V. Zelenského a L. Kravčuka o tom, že Hitler a Stalin sa stretli v októbri 1939 vo Lvove, je mýtus?

Kravčukove slová v relácii „60 minút“ na Rossiya 1, že „toto je dokument, to nie je tajomstvo. Pokúsili sa dosiahnuť dohodu,“ okomentoval pre Sputnik Poľska vedecký riaditeľ Ruskej vojensko-historickej spoločnosti Michail Mjagkov.

„Bývalý prvý ukrajinský prezident Leonid Kravčuk len opakuje výmysly ruských novinárov pred 25–30 rokmi. Zdá sa, že uviazol v 90-tych rokoch. Je známe, že tam išlo o falošnú správu šírenú v našich médiách, ktoré potom radi predhadzovali takéto falošné správy našej neskúsenej ruskej verejnosti.“

V skutočnosti táto falošná správa pochádzala z Ameriky. Zámienkou na senzáciu bola uverejnená správa od riaditeľa FBI Edgara Hoovera ministrovi zahraničia Adolfovi Berlemu ml. V dokumente úradník hovoril o stretnutí Josifa Stalina a Adolfa Hitlera v dňoch 18.–19. októbra 1939 vo Lvove. Na základe výsledkov tohto stretnutia bola údajne podpísaná tajná dohoda, ktorej text doposiaľ nie je známy (2. sv. vojna už bežala – pozn. Bojovník.). Potom v rade médií uviedli správy o tom, že Stalin si dopisoval s nemeckým veľvyslancom v ZSSR Wernerom von der Schulenburgom o stretnutí s Hitlerom,“ hovorí Mjagkov.

Ďalej Ruský historik uvádza, že pri čítaní tejto „korešpondencie“ každý odborník dospeje k záveru, že ide o zjavný podvrh. „To nie sú Stalinove slová, ani jeho spôsob písania, ani spôsob korešpondencie.“ Odporúčam tvorcom tejto falošnej správy, aby si prečítali Stalinovu korešpondenciu s Franklinom Rooseveltom a Winstonom Churchillom počas 2. sv. vojny. Keď porovnáte, čo vtedy písal Stalin, s týmto podvrhom, je zrejme, ako nápadne sa odlišujú. Každý začínajúci historik, ktorý pozná toto obdobie a pracoval s dokumentmi, by si to okamžite všimol. Ale v 90-tych rokoch bola naša spoločnosť neskúsená a verila všetkému, čo bolo v tlači. Je zrejme, že Kravčuk sa chytil na túto návnadu ruských a ukrajinských novinárov,“ hovorí historik Michail Mjagkov.

Podľa neho z denníka J. V. Stalina jasne vyplýva, že 18. a 19. októbra pracoval a stretol sa s členmi politbyra VKP(b).

...nemeckí fašisti zabili v koncentračnom tábore Treblinka najmenej 500 Američanov a Angličanov?

Vyplynulo to z odtajnených dokumentov, ktoré ruské ministerstvo obrany uverejnilo pri príležitosti 75. výročia oslobodenia Varšavy (17. 1.).

Z výpovedí je známe, že v júli 1942 Nemci prikázali všetkým Angličanom a Američanom sústrediť sa na väzenskom námestí na výmenu. Vyvesené boli oznamy, v ktorých sa uvádzalo, že Nemci sa dohodli so spojencami na vzájomnej výmene zajatcov. Osobitne sa tam zdôrazňovalo, že spojenci dajú za každého Angličana alebo Američana dvoch Nemcov.

Skutočnosť však bola taká, že všetkých zaviezli do koncentráku, kam vozili Židov. Tam boli okamžite „rovnoprávne“ poslaní na „kúpeľ“, kde boli umŕtvení.

...poľskí kňazi ani raz nevydali sovietskych partizánov nemeckým okupantom?

Tvrdí to legendárny sovietsky rozviedčík Alexej Boťan, ktorý spolu s nemenej legendárnym majorom „Víchrom“ zachránili Krakov pred vyhodnením do vzduchu.

A. Mikundová a – r –

Na snímke Vladimíra Dobroviča na ľavej strane pamätnej dosky stojí Samuel Jovankovič, na pravej strane Dragan Stojovič. Druhá vpravo je Zuzana Drugová, tretí vpravo je Martin Krno. Prvý vľavo je predseda petržalskej organizácie MS Jozef Schwarz a prvý vpravo predseda ZO SZPB Jána Bulíka v Petržalke Vladimír Mikunda.

- **Banská Bystrica – Radvaň:** Antónia Mašurová 82 a Ladislav Pecko 70 rokov.
- **Banská Bystrica – Stred:** Mgr. Eva Holécyová 88 a Dr. Jozef Bobok 81 rokov.
- **Banská Bystrica, Trieda SNP:** Ing. Vladislav Syruček ml. 55 rokov.
- **Bojnice:** Ľudmila Rajecká 82 rokov.
- **Bratislava 7:** Mária Čertíková 90 a Želmíra Obertová 85 rokov.
- **Bratislava 20:** Anna Koričová 70 rokov.
- **Brezno:** Mariana Saboová 70 rokov.
- **Čaňa:** Margita Lučkaiová 84 a Tomáš Bodnár 70 rokov.
- **Čierny Balog:** Stanislav Turňa 65 rokov.
- **Detva:** Anna Náhliková 84, Jozef Vančo 83, Viera Stanovská 82, Zuzana Kulišiová 75, Ján Vrábel 70, Ján Konôpka a Michal Debnár 65 a Janka Freytagová 60 rokov.
- **Donovaly:** Marta Kaliská 80 rokov.
- **Galanta:** Mgr. Alena Tušková 60 a Agáta Žalkovičová 55 rokov.
- **Giraltovce:** Ján Gdovin 84 rokov.
- **Hažín:** Pavol Gavaj 97 rokov.
- **Hnúšťa:** Pavlína Žeravá 75 rokov.
- **Hrušov:** Cecília Bendíková 80 rokov.
- **Jarabina:** Anna Suková 55 rokov.
- **Kežmarok:** Anna Čermáková 96 rokov.
- **Klenovec:** Pavel Antal 98 rokov.
- **Kokava nad Rimavicou:** Ida Cavarová 81 rokov.
- **Košice – Juh:** Zuzana Gul'ášiová 83 rokov.
- **Košice – Sever:** Helena Ščuroková 91, Ing. Ondrej Čierny 82, Jozef Grančaj 75 a MUDr. Zuzana Klimová 65 rokov.
- **Liptovská Teplička:** Marta Knappová 88 rokov.
- **Lučenec II.:** Peter Gottfrich 65 rokov.
- **Lubietová:** Pavol Potančok 55 rokov.
- **Makovec:** Mária Jadlovská 88 rokov.
- **Martin, gen. V. Žingora:** Karol Novák 85 a Jozef Sitár 65 rokov.
- **Michalovce:** Zinaida Lysan 85 rokov.

- **Myjava:** Mgr. Ing. Tatiana Feriancová 25 rokov.
- **Nacina Ves:** Blažej Medzihradský 70 rokov.
- **Nová Ľubovňa:** Helena Bondrová 60 rokov.
- **Očová, gen. Pivolusku:** Anna Holíková 65 rokov.
- **Okrúhle:** Juraj Čorba 82 rokov.
- **Piešťany:** Pavel Hložka 84 a Božena Grgáčová 83 rokov.
- **Pliešovce, gen. mjr. A. Kordu:** Milan Vajda 40 rokov.
- **Pohorelá:** Mária Kanošová 82, Ing. Jozef Slíz 70 a Mária Krešáková 65 rokov.
- **Poltár:** Ladislav Kamenský 81 rokov.
- **Považská Bystrica:** Anna Bachratá 96 rokov.
- **Prievidza pri HNB:** Helena Svitková 93 rokov.
- **Senec:** MUDr. Oľga Čerbaničová 80 rokov.
- **Sliach:** Rastislav Bobor 55 rokov.
- **Stará Ľubovňa:** Valent Jaržembovský 70 rokov.
- **Strážske:** Gabriela Grmolcová 89 rokov.
- **Spišské Bystré:** Mgr. Peter Spišák 50 rokov.
- **Sučany:** Veronika Babčová 92, Anna Jamrišková 90, Dominik Benca 82, Zlatica Vaňová 81, Ján Marček 75, Mgr. Viera Šterbová a JUDr. Jozef Petráš, CSc., 70, Jaroslav Makovník 55 a Richard Neuman 50 rokov.
- **Svit:** Eleonóra Zacharová 97 a Erika Benková 45 rokov.
- **Trenčín 2:** PhDr. Rudolf Samuel 86 rokov.
- **Trhovište:** Mária Hreňová 55 rokov.
- **Trnava 1:** Valéria Péterová a Mária Pekarovičová 98 a Štefan Hrehuš 81 rokov.
- **Turany:** Darina Černeková 65 rokov.
- **Ťahanovce – Sídliisko:** Tomáš Orth 65 rokov.
- **Utekáč:** Júlia Juricová 80 rokov.
- **Vagríneec:** Anna Dudiaková 55 rokov.
- **Veľký Lipník:** Mária Cappová 94 rokov.
- **Zbudza:** Anna Kločanková 84 rokov.
- **Zemianske Kostolany:** Mária Karaková 65 rokov.
- **Zvolenská Slatina:** Pavel Melicherčík 82 rokov.

Jubilantom srdečne blahoželáme.

Navždy sme sa rozlúčili

- **Detva:** s 86-ročným Jánom Krnáčom a s 81-ročným Petrom Výbošťokom.
- **Sučany:** so 67-ročným JUDr. Viliamom Kúdelkom.
- **Vyšný Tvarožec:** s 80-ročným Jurajom Balašákom.

- **Vyšná Olšava:** so 69-ročným Petrom Kasardom.
- **Zlaté Moravce:** s 92-ročným Štefanom Pilekom.

Češť ich nehynúcej pamiatke!

Ilustračné foto

Dňa 1. februára 2020 sa dožil 90 rokov František Košč, priamy účastník SNP, bojovník na Čergove a člen ZO SZPB Zlatá Baňa-Sekčov.

Životné jubileum veterána

Pri tejto príležitosti 8. 2. 2020 navštívil F. Košča predseda ZO SZPB Pavol Pulík-Hreha so svojim synom. Zablahoželali mu v mene celého výboru ZO SZPB Zlatá Baňa-Sekčov, popriali mu všetko najlepšie, hlavne pevné zdravie, sily, šťastie, aby nás mohol ešte navštevovať na našich ďalších podujatiach.

František Košč nám pri tejto návšteve porozprával zážitky, spomienky z 2. svetovej vojny, čo všetko si musel prežiť.

Samozrejme, nebolo to ľahké počúvanie, hlavne vtedy, keď hovoril o tom, ako hodli blízko neho granát, od ktorého odskočil len v poslednej chvíli. Nesmieme dopustiť, aby sa na hrdinov 2. svetovej vojny a SNP zabudlo, lebo, žiaľ, dátum je veľmi pokročilý a takýchto hrdinov je z roka, na rok, menej. Preto si veľmi vážime, že v našej organizácii máme ešte dvoch členov, ktorí sú priami účastníci SNP.

P. Pulík-Hreha, ml.

Pri príležitosti 99-tych narodenín si najvyššie vzácné vyznamenanie „Za vernosť“ prevzala pani Veronika Balážová z Golianova, členka ZO SZPB Nitra-Dolné Mesto. Odovzdal jej ho predseda základnej organizácie Tibor Baláž.

Medailu si jubilantka prevzala v miestnom úrade Golianovo, kde sa jej oficiálne prihovril starosta Ľuboš Kolárik. Spomenul jej nebohého manžela, ktorý bol ako účastník SNP chytený fašistami a odvečený do koncentračného tábora v Buchenwalde. Po vojne sa vrátil k rodine, zomrel však v roku 1959 ako 43-ročný. Zostala po ňom manželka a päť nezaopatrených detí.

Ku gratulácii k najvyššiemu oceneniu sa pripája oblastný výbor SZPB v Nitre.

Anna Zabáková

Zomrel Paul Farnes, posledné letecké eso z bitky o Britániu

Vo veku 101 rokov zomrel v utorok 28. 1. 2020 bývalý britský vojenský pilot Paul Farnes.

Informovali o tom spravodajský server BBC a denník The Guardian, podľa ktorých išlo o posledné letecké eso bitky o Britániu. Týmto termínom sa väčšinou označujú stíhači piloti, ktorí zostrelili najmenej päť nepriateľských lietadiel.

Farnes bol jedným z tisícov spojeneckých pilotov, ktorí bojovali proti nacistickému Nemecku v bitke o Britániu v roku 1940. Okrem letcov z Británie a krajín jej vtedajšieho impéria, v radoch Kráľovského letectva (Royal Air Force – RAF) pôsobili tiež ľudia z okupovaných krajín, predovšetkým Poliaci, Česi a Slováci.

Farnes zničil už v prvom mesiaci bitky o Britániu päť nepriateľských lietadiel a ďalšie poškodil. Na konci vojny mal na svojom konte šesť zničených, jedno zrejme zničené a šesť poškodených strojov nemeckej Luftwaffe. Do RAF vstúpil Farnes v roku 1938 a opustil ju o dvadsať rokov neskôr.

Po bitke o Britániu bol povolaný ako dôstojník, pôsobil ako letecký inštruktor a bojoval s 229. peruťou na Malte, pričom slúžil aj v severnej Afrike a Iraku. Po skončení 2. sv. vojny bol veliteľom dvoch letiek v Spojenom kráľovstve.

V Británii teraz žijú podľa denníka The Guardian už len dvaja piloti, ktorí sa zúčastnili bitky o Britániu.

Podľa pravda.sk, 30. 1. 2019

Stanislav
MIČEV

Vladimír
STRMEŇ

Solidarita
HNUTIE PRACUJÚCEJ CHUDOBY

Voľte č.
20

ČLOVEK JE VIAC AKO ZISK!

Milí bojovníci proti fašizmu!

Do vrcholovej politiky vstupujem preto, aby sa hnedé zlo prestalo rozmáhať ako burina. Aby sa tí, čo položili životy za víťazstvo nad fašizmom v 2. svetovej vojne, nemuseli s hanbou otáčať v hrobe. Aby sme ľudskosť a hodnoty, ktoré oni vybojovali, vrátili na piedestál našich najvyšších inštitúcií. Som hrdý na to, že našej strane dôveruje aj partizán Vladko Strmeň, ktorý v povstaní bojoval v armáde generála a prezidenta Ludvíka Svobodu a teraz sa rozhodol opäť vstúpiť do boja, ale ako číslo 4 na našej kandidátnej listine. 20-ka je aj pre neho číslom zmeny. Ale volebnej zmeny v roku 2020. Prajem nám, tým, ktorí sa sami angažujeme, nech je 20-ka aj pre vás silnou motiváciou byť dôstojnými strážcami ľudskosti a budúcnosti nášho štátu pred neofašizmom a neonacizmom. A nech je v politike stále viac aj držiteľov odkazu SNP. **Voľte, prosím, našu stranu a krúžkujte jedného z Vás, partizána VLADKA STRMEŇA.**

Váš neustály bojovník proti fašizmu Stanislav Mičev!

JUDr. Richard ELIÁŠ:

DOSTĽ BOLO SRANDY, ROZMÁHAJÚ SA NEBEZPEČNÉ MYŠLIENKY FAŠIZMU!

Volám sa JUDr. Richard Eliáš a pochádzam z Prešova. S mnohými z vás sa poznám, keďže som členom Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov. Aby som bol presný, som **HRDÝM** členom nášho združe-

nia a všade kam prídem alebo na sociálnych sieťach to stále zdôrazňujem.

Mám 33 rokov a pracujem na Okresnom úrade v Prešove ako právnik. Možno si ma niektorí pamätáte aj z nedávnych volieb do Európskeho parlamentu, kde som dosiahol skvelý výsledok, presnejšie 11 000 preferenčných hlasov. Bolo to aj vďaka vám, ľudom, s ktorými vyznávam rovnaké hodnoty. Dodatočne mi dovoľte sa vám za to úprimne a s pokorou **POĎAKOVAŤ.**

V týchto voľbách, ktoré sa uskutočnia už o niekoľko dní (29. februára 2020), kandidujem opäť za stranu SMER – sociálna demokracia, za poslanca Národnej rady Slovenskej republiky. Kandidujem s číslom 67.

Dá sa povedať, že myšlienky fašizmu sú mi od mala cudzie. Môj starý otec Emil Chlapeček, pôsobil v partizánskej brigáde Čapajev a o všetkých hrôzach vojnových rokov mi rozprával. Málo mladých si to dnes uvedomuje, čo ste pre nás urobili nie len Vy, ale aj Tí, ktorí v ťažkých bojoch padli. Česť ich pamiatke!

Vždy, keď je príležitosť, idem sa pokloniť k ich hrobom. V prípade, ak aj s vašou pomocou by som sa dostal ako poslanec do slovenského parlamentu, určite mojou agendou by bolo zveľaďovať pomníky a hroby padlým, pomáhať nášmu združeniu SZPB a šíriť odkaz mladým generáciám, aby sme fašizmus a jeho zárodoky zavčasu potlačili!

Slovo z oblastnej organizácie SZPB Prešov:

Vážení kolegovia, členovia, sympatizanti. Podporíme nášho kolegu, člena, spolubojovníka, aby medzi mladou generáciou šíril myšlienky nášho združenia, myšlienky mieru a anti-fašizmu. Mnohí nás, mnohí z našich predkov, prežili hrôzy fašizmu, ktoré si naši mladí ľudia nevedia predstaviť. Aj takto, podporou našich členov, si zaistíme, že fašizmus nedostane šancu rozmáhať sa!

JUDr. Richard Eliáš je pre nás určite tou správnou voľbou!

67 JUDr. Richard Eliáš, SMER-SD

Rok 2020 je z pohľadu novodobej histórie Slovenskej republiky mimoriadne významným dejinným medzníkom, kedy si pripomínáme 75. výročie oslobodenia našich miest a obcí, nášho Slovenska spod fašistickej poroby. Pripomíname si 75 rokov od víťazstva nad fašizmom. Azda najvýznamnejšieho momentu, kedy sa celý svet ocitol v hraničnej situácii, na tenkej hrane, kedy sa rozhodovalo o tom, ako bude vyzeráť naša budúcnosť.

Naplnenie predstáv a ambícií nacistického Nemecka si ani nevieme predstaviť. Autenticky o tom vedia hovoriť iba tí, ktorí zažili šialenstvo druhej svetovej vojny. Či už priamo na fronte, v jeho zázemí, či pri priemyselnom vraždení ľudí v koncentračných táborech, pri tragédiách, ktoré sa odohrávali v našich mestách a obciach. Ale týchto ľudí, ktorí sú priamymi nositeľmi týchto hodnôt je, žiaľ, medzi nami čoraz menej.

O to naliehavejšia je výzva pre všetkých nás, ich pokračovateľov, ľudí, ktorí nosia ich odkaz v myšliach, ale najmä v srdci, aby sme na ten vzácny dar, ktorý pre nás vybojovali nikdy nezabudli a ďalej ho strážili, rozvíjali, uchovávali pre ďalšie generácie. Spochybňovanie spoločenských a politických štandardov zo strany tzv. demokratickej opozície je doslova živnou pôdou pre extrémistických pohrobkov fašizmu, ktorí využívajú túto situáciu na šírenie populistických názorov presne tak, ako tomu bolo na začiatku 20. storočia, kedy sa potichu a nenápadne rozbehla mašinéria nenávisti, ktorá nadobudla šialené rozmery v podobe najväčšej potupy a devastácie ľud-

ských hodnôt, podstaty humanizmu, potupy ľudského spoločenstva.

Áno, v tomto roku si pripomíname významné výročie oslobodenia. Víťazstva, ale nie likvidácie fašizmu. Pretože jeho klony, v rôznych formách, prežívajú a získavajú aj čoraz väčšiu, reálnu a legitímnu podporu. Nedopustíme, aby takýto ľudia boli relevantnou silou, ktorá by mala vplyv reálne ovplyvňovať Slovensko. Historická skúsenosť z bašty SNP, Banskobystrického kraja, je pre nás, pevne verím, posledným mementom.

Nie, nechcem im venovať mimoriadnu pozornosť, pretože tá ich v chaose vyjadrení štandardne sa tváriacich neštandardných politických strán, bez jasného ukotvenia iba posilňuje. **Pamäť národa je tou rozhodujúcou hodnotou, ktorá tomuto môže a musí zabrániť.** Sama o sebe siaha tak ďaleko, ako silno ju budeme spoločnými silami pestovať. Aj preto musíme podporovať aktivity, ktoré mladej generácii, okrem sveta sociálnych sietí a internetu, ponúknu aj takýto obzor ich poznania.

Práve preto je okrem podpory priamych účastníkov odboja, ktorá už reálne funguje, veľmi dôležité naďalej priamo podporovať činnosť Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov, obnovu pamätníkov týchto hrozných udalostí, ale najmä aktív, ktoré budú cielene približovať tieto hodnoty mladej generácii, aj návštevou pietnych miest, ktorých máme na Slovensku neúrekom. Nestačí iba v televízii niečo „politicky“ deklarovať, ale uvedomiť si aj súvislosti svojho účelového konania. Byť aj súčas-

tou pietnych spomienok na miestnej úrovni.

To platí pre politické strany, ktoré sa takýchto podujatí zúčastňujú iba na centrálnej úrovni za účasti celoslovenských médií. Toto je iba propagácia, lacná povrchnosť, ale nie úprimná snaha o zachovanie hodnôt a odkazu ľudí, ktorí sa zaslúžili o porážku fašizmu. Ale tých, ktorí to myslíme naozaj úprimne, je isto omnoho viac. **Strana SMER-SD, za ktorú kandidujem v týchto parlamentných voľbách, je garanciou hodnôt.** Hovoria o tom reálne činy a nie lacné vyhlásenia v predvolebnej kampani. Ako hrdý člen SZPB a aktívny šíriteľ antifašistických hodnôt sa uchádzam o Vašu podporu. Vopred Ďakujem za každý preferenčný krúžok, no najmä za každý hlas pre stranu SMER-SD.

S úctou Mgr. Jozef Guliga, kandidát na poslanca NRSR

115. Jozef
GULIGA

Avízo blížiaceho sa infarktu

Kardiológovia z Nemeckého fondu ochorení srdca v besede s Focus.de upozornili, že bolesť v nohách môže avizovať zvýšené riziko nástupu srdcového záchvatu.

Medici upozorňujú na to, že bolesť lýtok pri chôdzi je symptómom zápalu vnútornej steny tepny (človek sa musí pri chôdzi po ulici často zastavovať, pričom sa tvári, že si prezerá výklady). Lekári okrem toho upozorňujú, že znepokojenie by mala vyvolávať aj bolesť okolo palcov na nohách v polohe lež-

mo, ktorá prestáva pri dvíhnutí sa do stoja.

Kardiológovia tiež vysvetlili, že takéto príznaky svedčia o ateroskleróze ciev dolných končatín. V prípade, že sa obja-

via, odporúča sa čo najskôr dať si vyšetriť srdce, čím sa dá odvrátiť infarkt myokardu.

Ateroskleróza je chronické ochorenie, pri ktorom dochádza k zúženiu priestoru na prietok krvi v žilách a cievach. Vo výsledku sa tým naruší zásobovanie telových buniek krvou. Ateroskleróza je rizikovým faktorom na vznik mnohých ochorení, vrátane srdcovo-cievnych.

Podľa focus.de

ZRNKÁ HUMORU

Synu, zriekaš sa satana?

– Nemôžem, otče, mám s ním dve deti.

* * *

Nebojte sa!

Poručík na plese hovorí svojej dáme. – Prepáčte, idem sa vykikať.

– Och, aký ste len hrubý, mali ste to nejako zaonačiť. Napr., že sa idete pozrieť na hviezdy.

Keď sa poručík vracia, chyti si dámu za ruku a ona mu opäť.

– Ale veď ste si ani ruku neumyli a dotýkate sa ma.

– Nebojte sa moja, teleskop som držal v druhej ruke.

* * *

O vymodlení

Keď som bol malý, chcel som si vymodliť u pána Boha bicykel.

Neskôr som pochopil, že pán Boh funguje inak a tak som si bicykel ukradol a pána Boha som prosil o odpustenie.

* * *

Kamarát sa pýta kamaráta

– Povedz, splnil sa ti aspoň je-

den detský sen?

– Áno, keď ma šticovali, chcel som byť plešatý.

* * *

Stretnú sa priatelia

– Vraj si sa oženil. No, tak teraz už vieš, čo je to skutočné mužské šťastie.

– Teraz už áno, no neskoro!

* * *

Z hádankárskej súťaže Rádia Jerevan:

Ivan a Nataša idú po poli.

Vtom priletí včielka a vletí Nataše pod sukňu.

Kam bodne žihadlo?

Po týždni Rádio Jerevan hlási:

Prišlo 2 690 oplzých odpovedí. Správna odpoveď však znie: Včielka, samozrejme, bodne Ivana do ruky.

* * *

Otázka pre Rádio Jerevan:

Je možné znásilniť ženu, ktorá beží?

Odpoveď: V zásade áno, ak sa vyro-

náte s hendikepom, že žena so zdvihnutými sukňami beží rýchlejšie, ako muž so spustenými nohaviciami.

* * *

Vtipy školské:

– Prečo si napísala v slove Bratislava veľké písmeno a v slove senec malé?

– Lebo Bratislava je väčšie mesto.

* * *

Malý prváčik hovorí:

– A do školy ma už viacej neposielajte!

– Prečo, Janko?

– Nevieť ani čítať, ani písať a neviem prečo mi zakazujú ešte aj hovoriť.

* * *

Pani učiteľka dáva deťom hádanku:

– Hrebeň má a nečeše sa!

Čo je to?

Šesteročný Jožko hovorí:

– Človek.

Pridala sa Katka:

– Ale, aký, plešatý!

pomôcky: AJANA, ALHIS, ERIDU, OMAPO	klobúk	alelomorfa	nezohla	autor výroku: SOKRATES	EČV Bánoviec nad Bebravou	hrdina	omotaj	žiaruvzdorná výmurovka		infekčná choroba	značka abvoltu	poraní	odfal
skratka štátu Kansas				plytké miesto v rieke na prechod					planéta				
3. časť tajničky				4. časť tajničky									
				1. časť tajničky									
model auta Seat					haluz						predložka		
					vysoký vek						liatim naplnia		
fínsky projektový manažér						samec kozy					afriická rieka		
						zvierka, po anglicky					skratka limity		
maliarska doštička na miešanie farieb							energia					obsial	domáce meno Anastázie
							mužské meno						
	dielo sochára	sídlo v Nigérii						syntetické vlákno					
		starogrécka minca						odpil					
predložka			sumerské mesto						plytká nádoba				
			dom. meno Erika						domáce meno Olgy				
obidva				prepravná služba						zvýšený tón E			
				rieka v Rusku						opica			
2. časť tajničky													
hliníková obalová fólia							chytala						

Správne vylúštenie tajničky z č.2 znie: Tak to dokážeš aj uskutočniť. Knihu posielame Ondrejovi Semancovi z Lukova.

Vylúštenie tajničky posielajte na adresu: Redakcia Bojovník, Štúrova 8, 815 72 Bratislava, alebo na e-mail: bojovník@szpb.sk.

HISTORICKÝ KALENDÁR

23. február 1944 – 1. čs. samostatná brigáda v ZSSR je vyznamenaná Radom Suvorova II. stupňa.

27. február 1945 – V bojoch 2. čs. partizánskej brigády s jednotkou Edelweiss v chotári obce Bzince pod Javorinou padlo 16 partizánov. Komando popravilo 27 zranených partizánov a občanov na cintoríne v Novom Meste nad Váhom. Pri osade Cetuna padol aj partizánsky veliteľ Miloš Uher.

27. február 1945 – Predsedníctvo SNR vydalo nariadenie o konfiškácii pôdy Nemcov, Maďarov a zradcov národa. Nariadenie bolo základom ďalšej pozemkovej reformy.

27. február 1961 – Areál obce Kalište je vyhlásený za národnú kultúrnu pamiatku.

Koniec februára 1941 – 11. čs. peší prápor – Východný je presunutý do Egypta.

Marec 1942 – Nemci požiadali o 20 000 mladých, práceschopných Židov zo Slovenska, ktorí mali byť pozbavení slovenského občianstva. Vláda s tým súhlasila a Nemecko si k tomu vypýtalo ešte aj 500 mariek „na zaškolenie“ každej osoby.

1. marec 1945 – Počas bojov medzi americkými a japonskými vojskami zahynul americký dôstojník, pôvodne pochádzajúci zo Slovenska, seržant Michael Strenk, ktorý sa zúčastnil druhého vztýčenia americkej vlajky na vrchu sopčného ostrova Iwodžima – Suribači.

1. marec 1948 – Na konferencii zástupcov všetkých odbojových organizácií na Slovensku bolo vytvorené Ústredie odbojových zväzov, ktoré malo za úlohu pripraviť zlúčenie všetkých odbojových zväzov na Slovensku.

3. marec 1942 – Vojtech Tuka na zasadnutí vlády oznámil, že podľa dohody uzatvorenej s Nemeckom budú Židia zo Slovenska deportovaní.

3. až 15. marec 1943 – Boj pri Sokolove. Straty 1. čs. samostatného poľného práporu v ZSSR činia 153 mŕtvych (vrátane 3 veliteľov rôt a 10 veliteľov čiat, t.j. takmer všetci velitelia týchto stupňov), 122 nezvestných, 92 ranených, 33 chorých. Straty techniky: 2 delá, 11 mínometov, 11 protankových pušiek a 31 guľometov.

Škody spôsobené nepriateľovi: zničených 21 tankov, 4 obrnené transportéry a strata do 400 vojakov.

3. marec 1944 – Z Istambulu do Bratislavy pricestoval styčný dôstojník čs. MNO z Londýna kpt. Jaroslav Krátky.

3. marec 1945 – Za antifašistické postoje je vo Flossenburgu popravený veliteľ Rýchlej divízie gen. Štefan Jurech.

3. marec 1945 – Začala sa Ostravská operácia 4. ukrajinského frontu. Obnovená bola aj činnosť 1. čs. armádneho zboru v ZSSR, ktorú pred Liptovským Mikulášom posilnila 24. strelecká divízia. V odpoľudňajších hodinách 1. brigáda dobyla kótu 746,5 Háj a kótu 696,4 Dubovec.

4. marec 1943 – Vo vysielaní čs. vojenského rozhlasu v Káhire bola citovaná správa z čs. spravodaja, že „prvá čs. jednotka ATS (Officers-Cadet-Training Unit) úspešne ukončila výcvik a opustila cvičný tábor, aby nastúpila niekde na Strednom východe“.

Išlo o ženský útvar ATS v Palestíne, v ktorom sa zišli emigrantky, väčšinou židovského pôvodu, z takmer všetkých okupovaných krajín Európy. Hovorilo sa im Palestínčanky.

Naše dievčatá vytvorili v Sarafande samostatnú skupinu, ktorá nosila na svojich uniformách nápis Czechoslovakia. Neskôr sa k nim pripojila skupina ďalších čs. žien, ktoré nastúpili do ATS ešte pred výzvou Čs. vojenskej misie.

Tri zo žien tu získali dôstojnícku hodnosť: MUDr. Berta Golová, Edita Zochovická a Zuzana Meklerová. Poddôstojnícky kurz absolvovala Helena Kramerová a získala hodnosť čatára.

5. marec 1945 – Nemecké jednotky sa pokúšajú obnoviť stratené pozície, vykonali 11 protiútokov a znova dobyli trigonomet Háj – Nicovô. Prakticky to znamenalo, že 1. čs. armádny zbor v ZSSR bol vrátený do pozícií, ktoré zaujímal pred útokom.

6. marec 1939 – Pražská vláda zosadila autonómnu vládu Podkarpatskej Rusi a poverila správou krajiny českého generála L. Prchalu.

6. marec 1942 – List rabinov Jozefovi Tisovi vo veci vysťahovania Židov zo Slovenska prezidenta upozorňoval na pripravované deportácie, ako aj na osud, ktorý čaká Židov v táborech v Nemeckej ríši.